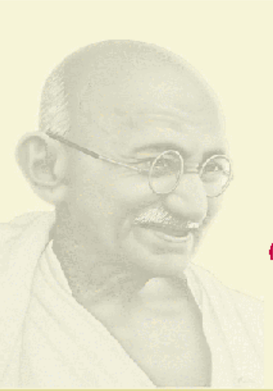

2

എം.കെ. ഗാന്ധിയുടെ രൂപാന്തരം

ഒന്നാം ഘട്ടം

M8V6B5

പ്രധാനാശയങ്ങൾ

- ആദ്യകാല ജീവിതവും സ്കൂൾ ദിനങ്ങളും
    - കുടുംബപശ്ചാത്തലം
    - മോഹൻദാസ് കരംചന്ദ് ഗാന്ധിയുടെ സ്കൂൾദിനങ്ങൾ
    - കെറ്റിൽ സംഭവം
- ലണ്ടനിലെ വിദ്യാർഥിജീവിതം
    - ലണ്ടൻ വെജിറ്റേറിയൻ സൊസൈറ്റി
    - തിയോസഫിക്കൽ സൊസൈറ്റി യുടെ സ്വാധീനം
    - മതങ്ങൾ ചെലുത്തിയ സ്വാധീനം
        - ഹിന്ദുമതം
        - ബുദ്ധമതം
        - ജൈനമതം
        - ക്രിസ്തുമതം
        - ഇസ്ലാം മതം
    - ലണ്ടൻ ജീവിതം മോഹൻദാസ് കരംചന്ദ് ഗാന്ധിയിലുണ്ടാക്കിയ മാറ്റങ്ങൾ
- അഭിഭാഷകൻ എന്ന നിലയിൽ ഇന്ത്യയിൽ
- ഇന്ത്യൻ സ്വാധീനങ്ങൾ
    - ശ്രീമദ് രാജചന്ദ്ര
    - ഗോപാലകൃഷ്ണ ഗോഖലെ

ഈ അധ്യായത്തിൽ മോനിയ (എം.കെ. ഗാന്ധിയുടെ ഓമനപ്പേര്) യിൽനിന്നു മഹാത്മാവിലേക്കുള്ള എം.കെ. ഗാന്ധിയുടെ രൂപാന്തരത്തെപ്പറ്റിയാണ് പ്രതിപാദിക്കുന്നത്.

കുട്ടിക്കാലവും സ്കൂൾദിനങ്ങളും

കഴിഞ്ഞ അധ്യായത്തിൽ ചർച്ചചെയ്ത ഇന്ത്യൻ സംസ്കാരം, പൈതൃകം, നാഗരികത എന്നിവയുടെ സവിശേഷതകൾ ക്രോഡീകരിക്കുക.

- ആത്മീയത
- ഏകാത്മകതയും ഏവരുടേയും നന്മയും
- സംസ്കാരങ്ങളുടെയും മതങ്ങളുടെയും വൈവിധ്യം

ഇന്ത്യൻ സംസ്കാരത്തിന്റെ സവിശേഷതകളും സമ്പന്നമായ പൈതൃകവും മോഹൻദാസ് കരംചന്ദ് ഗാന്ധിയിൽനിന്നു മഹാത്മാഗാന്ധിയിലേക്കുള്ള രൂപാന്തരത്തെ നേരിട്ടു സ്വാധീനിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഗാന്ധിയുടെ ദർശനങ്ങളും ജീവിതവും വിശകലനം ചെയ്താൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ വാക്കിലും ചിന്തയിലും പ്രവർത്തനങ്ങളിലും ഈ ഘടകങ്ങൾ കണ്ടെത്താനാകും.

കുടുംബപശ്ചാത്തലം

കുടുംബപശ്ചാത്തലം, രക്ഷിതാക്കൾ, അടുത്ത ബന്ധുക്കളും സുഹൃത്തുക്കളും, സംസ്കാരം, മതം, വിദ്യാഭ്യാ

നമുക്കു പരിശോധിക്കാം

നിങ്ങൾ സംസ്കാരം, പാരമ്പര്യം, രക്ഷിതാക്കൾ, കുടുംബം എന്നിവിടങ്ങളിൽനിന്ന് ആർജിച്ചെടുത്ത ഏതെങ്കിലും രണ്ടു മൂല്യങ്ങളെക്കുറിച്ചെഴുതുക.

1.

2.

ഉത്തരങ്ങൾ മറ്റുള്ളവരുടേതുമായി താരതമ്യപ്പെടുത്തുക.

സം, ജീവിക്കുന്ന കാലം എന്നിവയൊക്കെ ഏതൊരാളിലും നിർണായകമായ സ്വാധീനം ചെലുത്തുന്നുണ്ട്. ഗാന്ധിജിയുടെ കാര്യത്തിൽ ഇത് അനുപമവും അർഥപൂർണവുമാണ്. രക്ഷാകർതൃത്വവും ബാല്യത്തിൽ കുടുംബവൃത്തങ്ങളിൽനിന്നുണ്ടാകുന്ന അനുഭവങ്ങളും ഒരാളുടെ വ്യക്തിത്വത്തെ രൂപപ്പെടുത്തുന്നതിൽ നിർണായക സ്വാധീനം ചെലുത്തുന്നുണ്ടെന്ന് ആധുനിക ചേഷ്ടാവാദ ശാസ്ത്രജ്ഞരും മനശ്ശാസ്ത്രജ്ഞരും സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തുന്നു.

കരംചന്ദ് ഗാന്ധിയുടെയും പുത്‌ലീബായിയുടെയും മകനായി 1869 ഒക്ടോബർ 2 നാണ് കത്തിയവാഡിലെ പോർബന്തറിൽ മോഹൻദാസ് കരംചന്ദ് ഗാന്ധി ജനിച്ചത്. വൈശ്യവർണത്തിലെ ബനിയ സമുദായാംഗമാണ് ഗാന്ധി. സത്യസന്ധതയിലും ലാളിത്യത്തിലും വിശ്വസ്തതയിലും പേരുകേട്ടവരായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ പൂർവികർ. ഗാന്ധിജിയുടെ മുത്തച്ഛനായ ഉത്തംചന്ദ് ഗാന്ധി പോർബന്തറിലെ ദിവാനായിരുന്നു. രാജ്ഞിയായിരുന്ന രൂപാലിബായുമായുള്ള അഭിപ്രായഭിന്നതയെത്തുടർന്ന് പദവി ഒഴിഞ്ഞ് അദ്ദേഹം കുത്തിയാനയിലെ പൂർവികരുടെ ഗ്രാമത്തിലേക്കു മടങ്ങുകയും പ്രാർഥനയിൽ മുഴുകി ജീവിക്കുകയും ചെയ്തു. ഈ സമയത്ത് ജുനഗഡിലെ നവാബ് ഉത്തംചന്ദ് ഗാന്ധിയെ രാജസദസ്സിലേക്കു ക്ഷണിക്കുകയുണ്ടായി. നവാബുമായുള്ള കൂടിക്കാഴ്ചയിൽ അദ്ദേഹം ഇടതുകൈ ഉപയോഗിച്ചാണ് ഉപചാരം പ്രകടിപ്പിച്ചത്. ഇതേപ്പറ്റി ചോദിച്ചപ്പോൾ തന്റെ വലതുകൈ പോർബന്തറിനായി സമർപ്പിച്ചുപോയെന്നായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ മറുപടി. അതായിരുന്നു പിറന്നമണ്ണിനോടുള്ള ഉത്തംചന്ദിന്റെ ആത്മാർഥത.

നമുക്ക് അറിയാം

പോർബന്തർ - ചരിത്രം, ഭൂമിശാസ്ത്രം

ഗുജറാത്തിലെ സൗരാഷ്ട്രമേഖലയിലെ പുരാതന തുറമുഖപട്ടണമാണ് പോർബന്തർ. പൊറായി, ബന്തർ എന്നീ വാക്കുകളിൽനിന്നാണ് പോർബന്തർ എന്ന പേര് രൂപപ്പെട്ടത്. പൊറായ് എന്നതു ദേശദേവതയുടെ പേരും ബന്തർ എന്നാൽ തുറമുഖം എന്നുമാണർഥം. ശ്രീകൃഷ്ണന്റെ സതീർഥ്യനായിരുന്ന സുദാമാവിന്റെ ജന്മസ്ഥലമെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നതിനാൽ സുദാമാപുരി എന്നും അറിയപ്പെടുന്നു.

കരംചന്ദ് ഗാന്ധിയും പുത്‌ലീബായിയും
(എം.കെ.ഗാന്ധിയുടെ മാതാപിതാക്കൾ)

ഗാന്ധിജിയുടെ പിതാവ് കരംചന്ദ് ഗാന്ധി പിന്നീട് പോർബന്തറിന്റെ ദിവാനായി. 28 വർഷത്തോളം അദ്ദേഹം ഈ പദവിയിൽ സേവനമനുഷ്ഠിച്ചു. എം.കെ. ഗാന്ധി പിതാവിനെപ്പറ്റി ആത്മകഥയിൽ ഓർത്തെടുക്കുന്നത് ഇപ്രകാരമാണ്:

"എന്റെ പിതാവ് തന്റെ വംശത്തോടു പ്രിയമുള്ളവനും സത്യസന്ധനും ധീരനും മഹാമനസ്കതയുള്ള ആളുമായിരുന്നു. എന്നിരിക്കിലും അദ്ദേഹം ക്ഷിപ്രകോപിയായിരുന്നു. സമ്പത്ത് കുന്നുകൂട്ടണമെന്ന ആഗ്രഹം അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായിരുന്നില്ല. അതുകൊണ്ടുതന്നെ കുറച്ച് വസ്തുവകകൾ മാത്രമാണ് അദ്ദേഹം ഞങ്ങൾക്കായി അവശേഷിപ്പിച്ചത്. വലിയ വിദ്യാഭ്യാസമില്ലാതിരുന്ന അദ്ദേഹം അനുഭവപരിചയംകൊണ്ട് അതിനെ മറികടന്നു. നൂറുകണക്കിന് ആളുകളെ നിയന്ത്രിക്കുന്നതിനും ഗഹനമായ പ്രശ്നങ്ങൾക്കുപോലും പരിഹാരം കണ്ടെത്തുന്നതിനും പ്രായോഗികാനുഭവങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തിനു സഹായകമായി." മോഹൻദാസിനു സത്യസന്ധത, പ്രായോഗികജ്ഞാനം എന്നീ മൂല്യങ്ങൾ പാരമ്പര്യമായി കുടുംബത്തിൽനിന്നു ലഭിച്ചതാണെന്നു തെളിയിക്കുന്നതാണ് ഈ വാക്കുകൾ. ദിവാനായിരുന്നതുകൊണ്ടു കരംചന്ദിനെ കാണാൻ വിവിധ മതപുരോഹിതർ വീട്ടിൽ എത്തിയിരുന്നു. മതങ്ങളെക്കുറിച്ച് ഗൗരവമായ ചർച്ചകളും ഇവർക്കിടയിൽ പതിവായിരുന്നു. അതീവതാൽപ്പര്യത്തോടെ മോഹൻദാസ് ഇത്തരം ചർച്ചകളിൽ കേൾവിക്കാരനായി. ആ കുഞ്ഞുമനസ്സിൽ വിവിധ മതങ്ങളെ അറിയാനും മനസ്സിലാക്കുന്നതിനുമുള്ള വിത്തുകൾ വിതയ്ക്കാൻ വീട്ടിലെ ഈ സവിശേഷമായ സാഹചര്യങ്ങൾ വഴിയൊരുക്കി. ഈ അനുഭവങ്ങളാണ് പിന്നീട് എല്ലാ മതങ്ങളും ഒരുപോലെ ബഹുമാനിക്കപ്പെടേണ്ടതാണെന്ന ഗാന്ധിജിയുടെ കാഴ്ചപ്പാടിന്റെ അടിത്തറയായി മാറിയത്.

നമുക്കു പരിശോധിക്കാം

വിവിധ മതഗ്രന്ഥങ്ങളിലെ വരികൾ ക്ലാസിൽ വായിക്കുകയും അവയെപ്പറ്റി കുറിപ്പ് തയാറാക്കുകയും ചെയ്യുക.

ഗാന്ധിയുടെ മാതാവ് പുത്‌ലീബായി ആഴത്തിലുള്ള മതാനുസാര ജീവിതത്തിനുടമയായിരുന്നു. ക്ഷേത്രദർശനം പതിവാക്കിയിരുന്ന അവർ ഈ വേളകളിൽ കുട്ടികളെയും ഒപ്പം കൂട്ടുക പതിവായിരുന്നു. ലളിതജീവിതം ശീലമാക്കിയ പുത്‌ലീബായി കഠിനവ്രതങ്ങൾ പോലും അണുവിടതെറ്റാതെ അനുഷ്ഠിക്കുമായിരുന്നു. എം.കെ. ഗാന്ധി അമ്മയെക്കുറിച്ച് എഴുതിയത് ഇങ്ങനെയാണ്: " എന്റെ ഓർമയിൽ വിശിഷ്ടമായ അടയാളപ്പെടുത്തലായി അമ്മ അവശേഷിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളത് അവരുടെ വിശുദ്ധിയാണ്. ആഴത്തിലുള്ള മതപരമായ ജീവിതം നയിച്ചിരുന്ന അവർ നിത്യപ്രാർഥനകൾക്കു ശേഷമല്ലാതെ ഭക്ഷണംപോലും കഴിക്കുമായിരുന്നില്ല."

ഈശ്വരനിലുള്ള വിശ്വാസം, വ്രതങ്ങളോടുള്ള ആദരവ് തുടങ്ങിയ ഗാന്ധിയുടെ മതത്തെക്കുറിച്ചുള്ള കാഴ്ചപ്പാടുകളിൽ ഈ അനുഭവങ്ങൾ എന്നന്നേക്കും നിലനിൽക്കുന്ന സ്വാധീനം ചെലുത്തിയിട്ടുണ്ട്. സ്ത്രീകളെ സ്നേഹത്തിന്റെയും ത്യാഗത്തിന്റെയും മൂർത്തിമദ്ഭാവങ്ങളായി കാണുന്ന കാഴ്ചപ്പാട് അമ്മയിൽനിന്നാണു ഗാന്ധി രൂപപ്പെടുത്തിയെടുത്തത്.

നമുക്കു ചെയ്യാം

ഗാന്ധിജിക്കെന്നപോലെ നിങ്ങളുടെ വ്യക്തിത്വത്തിലും മാതാപിതാക്കളുടെയും മറ്റു പ്രിയപ്പെട്ടവരുടെയും സ്വാധീനം ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടാവും. അവയെപ്പറ്റി അവലോകനക്കുറിപ്പ് തയാറാക്കുക.

പ്രവർത്തനം

ബാല്യത്തിൽ നിങ്ങൾക്കുണ്ടായ ഭയഭീതികളെക്കുറിച്ചും അവ മറികടന്നതിനെക്കുറിച്ചും സഹപാഠികളുമായി ചർച്ചചെയ്യുക. അനുഭവങ്ങൾ ക്ലാസിൽ പങ്കുവയ്ക്കുക.

ചെറുപ്പത്തിൽ ഭയത്തെ മറികടക്കുന്നതിനുള്ള വഴി ഗാന്ധി കണ്ടെത്തിയതെങ്ങനെയെന്നാണ് ഇനി പറയുന്നത്. ഗാന്ധിജിയുടെ വീട്ടിലെ പ്രായംചെന്ന പരിചാരികയായ രംഭയാണ് അദ്ദേഹത്തിൽ ഈശ്വരവിശ്വാസത്തിന്റെ വിത്തുകൾ പാകിയത്. ചെറുപ്പത്തിൽ മോഹൻദാസിനു ഭൂതപ്രേതങ്ങളെ ഭയമായിരുന്നു. അതിൽനിന്നു രക്ഷനേടുന്നതിനു രംഭയുടെ നിർദേശപ്രകാരം ഗാന്ധി രാമനാമം ഉരുവിടാൻ തുടങ്ങി. പിന്നീട് ഗാന്ധിജി ഇതിനെ വിശേഷിപ്പിക്കുന്നത് ഇങ്ങനെയാണ്: "ജീവിതത്തിലുടനീളം രാമനാമം എനിക്ക് ഭദ്രമായ നിവൃത്തിമാർഗമേകി." രാജാ ഹരിശ്ചന്ദ്രനെക്കുറിച്ചുള്ള നാടകം ബാല്യകാലത്ത് മോഹൻദാസിനെ ഏറെ സ്വാധീനിച്ചു. സത്യത്തിനുവേണ്ടി എല്ലാം ത്യജിച്ച ഹരിശ്ചന്ദ്രന്റെ ജീവിതം അദ്ദേഹത്തെ ഏറെ ആകർഷിച്ചു. "എന്തുകൊണ്ട് എല്ലാവർക്കും ഹരിശ്ചന്ദ്രനെപ്പോലെ സത്യസന്ധരായിക്കൂടാ" എന്ന ചോദ്യം ഇതേത്തുടർന്നു ഗാന്ധി സ്വയം ചോദിക്കുമായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിനു സത്യത്തോട് എല്ലാകാലത്തും തീവ്രമായ ഒരു ആകർഷണവുമുണ്ടായിരുന്നു. ഹരിശ്ചന്ദ്രന്റെ കഥ ഗാന്ധിയിൽ സത്യത്തിനൊപ്പം നിലകൊള്ളാനും അതിലുള്ള വിശ്വാസം ഊട്ടിയുറപ്പിക്കാനും കാരണമായി.

നമുക്ക് അറിയാം

ഹരിശ്ചന്ദ്രന്റെ കഥ

അയോധ്യയിലെ രാജാവായിരുന്നു സൂര്യവംശത്തിൽ ജനിച്ച ഹരിശ്ചന്ദ്രൻ. സത്യസന്ധതയ്ക്ക് പേരുകേട്ടയാളായിരുന്നു അദ്ദേഹം. എന്തു വിലകൊടുത്തും സത്യം മുറുകെ പിടിക്കുന്നയാൾ. അതിനായി എന്തും നൽകാൻ അദ്ദേഹം തയാറുമായിരുന്നു. ദേവന്മാർ ഹരിശ്ചന്ദ്രനെ പരീക്ഷിക്കുന്നതിനായി ഒരു ബ്രാഹ്മണനെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അടുത്തേക്കയച്ചു. ബ്രാഹ്മണന്റെ ആവശ്യപ്രകാരം രാജാവ് തന്റെ രാജ്യമുൾപ്പെടെയുള്ള മുഴുവൻ സമ്പത്തും അദ്ദേഹത്തിനു ദാനമായി നൽകുന്നു. ഇതേത്തുടർന്ന് എല്ലാം നഷ്ടപ്പെട്ട ഹരിശ്ചന്ദ്രൻ കൊട്ടാരം വിട്ടിറങ്ങുന്നു. ഒടുവിൽ ഒരു ശ്മശാനം നടത്തിപ്പുകാരന്റെ അടിമയായി മാറുന്നു. ശ്മശാനം സൂക്ഷിപ്പുകാരന്റെ ജോലിചെയ്യവേ മരണപ്പെട്ട സ്വന്തം മകന്റെ മൃതദേഹവുമായി അദ്ദേഹത്തിന്റെ പത്നി അവിടെയെത്തുന്നു. എന്നാൽ ആവശ്യമായ പണം നൽകാനാവാത്തതിനാൽ മകന്റെ മൃതദേഹം പോലും സംസ്കരിക്കാൻ ഹരിശ്ചന്ദ്രൻ തയാറാകുന്നില്ല. അദ്ദേഹത്തിന്റെ സത്യസന്ധതയിൽ സംപ്രീതരായ ദേവന്മാർ ഹരിശ്ചന്ദ്രനു മുന്നിൽ പ്രത്യക്ഷരാവുകയും എല്ലാം തിരികെ നൽകുകയും ചെയ്യുന്നു. സത്യം എന്ന ധർമത്തിന് മറ്റുള്ള സർവധർമങ്ങളേക്കാൾ ഉത്കർഷാധിക്യമുണ്ടെന്ന പാഠമാണ് ഹരിശ്ചന്ദ്രന്റെ കഥ നമ്മെ പഠിപ്പിക്കുന്നത്.

ഇക്കാലത്തുത്തന്നെ *'ശ്രവണ പിതൃഭക്തി നാടക'* എന്ന ചിത്രകഥ ഗാന്ധി വായിക്കാനിടയായി. ശ്രവണകുമാരന്റെ മാതാപിതാക്കളോടുള്ള ഗാഢസ്നേഹത്തെക്കുറിച്ചുള്ള നാടകത്തിന്റെ ചിത്രകഥാരൂപം ഗാന്ധി അതീവതാൽപ്പര്യത്തോടെയാണ് വായിച്ചു തീർത്തത്. തന്റെ അന്ധരായ മാതാപിതാക്കളെ തോളിലേറ്റിക്കൊണ്ടുപോകുന്ന ശ്രവണന്റെ ചിത്രം ഗാന്ധിയെ ആഴത്തിൽ സ്വാധീനിച്ചു. ശ്രവണനെപ്പോലെ മാതാപിതാക്കളോട് ആത്മാർഥതയുള്ളവനായിത്തീരാൻ ഗാന്ധി തീരുമാനിച്ചു. അതോടൊപ്പം ആത്മസമർപ്പണത്തോടെയും സ്നേഹത്തോടെയും മാതാപിതാക്കളെ ശുശ്രൂഷിക്കുമെന്നും തീരുമാനമെടുത്തു. മാതാപിതാക്കളോടുള്ള വിധേയത്വം അദ്ദേഹത്തിന്റെ ലക്ഷ്യങ്ങളിലൊന്നായിത്തീർന്നു. മോഹൻദാസിനു കൂടുതൽ മെച്ചപ്പെട്ടതും പരിശുദ്ധവുമായ ഒരു ജീവിതം നയിക്കുന്നതിനു രാജാ ഹരിശ്ചന്ദ്രനും ശ്രവണനും മാതൃകകളായിത്തീർന്നു. അവർ അദ്ദേഹത്തിന്റെ വ്യക്തിത്വത്തിൽ എക്കാലവും നിലനിൽക്കുന്ന പ്രഭാവങ്ങൾ അവശേഷിപ്പിച്ചു.

നമുക്ക് അറിയാം

ശ്രവണന്റെ കഥ

അയോധ്യാ രാജാവായിരുന്ന ദശരഥനുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് രാമായണത്തിൽ പറയുന്ന കഥകളിലൊന്നാണ് ശ്രവണന്റേത്. അന്ധരായ വൃദ്ധമാതാക്കളെ ശുശ്രൂഷിച്ച് അവരുടെ എല്ലാ ആഗ്രഹങ്ങളും നിറവേറ്റുക എന്നത് ആ യുവാവ് തന്റെ ജീവിതലക്ഷ്യമായാണ് കരുതിയത്. അങ്ങനെയിരിക്കെ ഒരു തീർഥയാത്ര നടത്തണമെന്ന ആഗ്രഹം മാതാപിതാക്കൾ ശ്രവണനെ അറിയിച്ചു. തീർഥാടനത്തിനു പോകാൻ ആവശ്യമായ പണം ശ്രവണന്റെ കൈവശമുണ്ടായിരുന്നില്ല. അതിനാൽ ഒരു മുളന്തണ്ടിന്റെ ഇരുവശത്തുമായി

കുട്ടകൾ കെട്ടി മാതാപിതാക്കളെ അതിലിരുത്തി ചുമലിൽ മുളയുമേറ്റി ശ്രവണൻ അവരുമായി തീർഥാടനത്തിനു പുറപ്പെട്ടു. ശ്രവണന്റെ സമർപ്പണത്തിന്റെ ഈ കഥ മാതാപിതാക്കളോട് കാട്ടേണ്ട ആദരവിന്റെയും ബഹുമാനത്തിന്റെയും ഉദാഹരണമായി നമ്മുടെ പുരാണത്തിൽ എടുത്തു പറയുന്ന ഒന്നാണ്.

സ്കൂൾദിനങ്ങൾ

ഒരു വ്യക്തിയുടെ സാമൂഹീകരണപ്രക്രിയയിൽ വിദ്യാലയങ്ങൾക്കു നിർണായകമായ പങ്കാണുള്ളത്. കൗമാരക്കാരനായ ഗാന്ധിയുടെ സ്വഭാവത്തെ രൂപപ്പെടുത്തിയതിൽ വിദ്യാലയങ്ങൾ വഹിച്ച പങ്ക് വളരെ വലുതാണ്. അധ്യാപകരും സുഹൃത്തുക്കളും അദ്ദേഹത്തിൽ വലിയ സ്വാധീനം ചെലുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഗാന്ധിയുടെ പിൽക്കാലജീവിതത്തിലെ ധർമാചരണങ്ങളുടെ വേരുകൾ സ്കൂൾജീവിതത്തിൽ നമുക്കു കണ്ടെത്താനാവും.

പ്രവർത്തനം

മാതാപിതാക്കളെ സഹായിക്കുന്ന കുട്ടികളെപ്പറ്റിയുള്ള നിരവധി ജീവിതകഥകൾ നിങ്ങൾ കേട്ടിട്ടുണ്ടല്ലോ. ഇതുവഴി വ്യക്തിത്വത്തിൽ എന്തെല്ലാം ഗുണങ്ങളാണ് അവർ വളർത്തിയെടുക്കുന്നത്? ചർച്ചചെയ്യുക.

രാജ്കോട്ടിലെ പ്രാഥമികവിദ്യാലയത്തിൽ 1876-ലാണ് മോഹൻദാസ് കരംചന്ദ് ഗാന്ധിയുടെ സ്കൂൾ ജീവിതത്തിനു തുടക്കം കുറിക്കുന്നത്. പിന്നീട് പതിനൊന്നാം വയസിൽ രാജ്കോട്ടിലെ തന്നെ കത്തിയവാഡ് ഹൈസ്കൂളിൽ 1880-ൽ അദ്ദേഹം ചേർന്നു. സ്കൂളിൽ ശരാശരി വിദ്യാർഥിയായിരുന്ന അദ്ദേഹത്തിനു സഹപാഠികളുമായിപ്പോലും സൗഹൃദമുണ്ടായിരുന്നില്ല. അധികമായി ഒരു നിമിഷംപോലും സ്കൂളിൽ മോഹൻദാസ് ചെലവഴിച്ചിരുന്നില്ല. ഒരിക്കൽപ്പോലും അദ്ദേഹം അസത്യം പറഞ്ഞില്ല. സഹപാഠികളോടോ അധ്യാപകരോടോ ഒരിക്കൽപ്പോലും കള്ളം പറഞ്ഞതായി താൻ ഓർമിക്കുന്നുപോലുമില്ലെന്നു ഗാന്ധി പിന്നീടു വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

ആൽഫ്രഡ് ഹൈസ്കൂൾ

നമുക്ക് അറിയാം

ബ്രിട്ടീഷ് ഭരണകാലത്ത് സൗരാഷ്ട്രമേഖലയിൽ ആരംഭിച്ച ആദ്യത്തെ ഇംഗ്ലീഷ് വിദ്യാലയം. 1853 ഒക്ടോബർ 17-നാണ് സ്കൂൾ സ്ഥാപിതമായത്. രാജ്കോട്ട് ഇംഗ്ലീഷ് സ്കൂൾ എന്നു തുടക്കത്തിൽ വിളിക്കപ്പെട്ടിരുന്ന സ്കൂൾ രാജ്കോട്ട് ഹൈസ്കൂൾ എന്ന പേരിൽ 1886 മുതൽ അറിയപ്പെടാൻ തുടങ്ങി. ജൂനഗഡ് നവാബ് 1907 -ൽ ആൽഫ്രഡ് രാജകുമാരന്റെ സ്മരണാർഥം സ്കൂളിന്റെ പേര് ആൽഫ്രഡ് സ്കൂൾ എന്നാക്കി. മഹാത്മാഗാന്ധി വിദ്യാഭ്യാസം നേടിയ ഈ സ്കൂൾ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനു ശേഷം മോഹൻദാസ് ഹൈസ്കൂൾ എന്നു പുനർനാമകരണം ചെയ്യപ്പെട്ടു.

ഒന്നരനൂറ്റാണ്ടു മുമ്പ് നമ്മുടെ രാജ്യത്തെ സ്കൂളുകൾ എങ്ങനെയായിരുന്നുവെന്നു നിങ്ങൾ ചിന്തിച്ചിട്ടുണ്ടോ?

നമുക്ക് അറിയാം

ബോംബെ പ്രസിഡൻസിയിൽ ആരംഭിച്ച ഒൻപതാമത്തെതും കത്തിയവാഡ് ഉൾപ്പെടുന്ന ഇന്നത്തെ സൗരാഷ്ട്രമേഖലയിലെ ആദ്യത്തെ സ്കൂളുമായിരുന്നു രാജ്കോട്ട് ഹൈസ്കൂൾ. ഗാന്ധി ഏഴുവർഷമാണ് ഇവിടെ പഠിച്ചത്. അക്കാലത്തെ മറ്റു സ്കൂളുകളിൽനിന്നു വിഭിന്നമായി മികച്ച കെട്ടിടങ്ങളും കുട്ടികൾക്കായി ഡസ്കും ബെഞ്ചുമുള്ള ക്ലാസ്മുറികളും ഇവിടെ ഉണ്ടായിരുന്നു. അധ്യാപകർക്കായി ഉയർന്ന തറയും ഇരിപ്പിടവും ക്ലാസ്മുറികളിൽ ക്രമീകരിച്ചിരുന്നു. ക്ലാസുകളിൽ പെൺകുട്ടികൾ ഇല്ലായിരുന്നു.

പതിനൊന്നു വയസ്സും രണ്ടുമാസവും രണ്ടുദിവസവും പ്രായമുള്ളപ്പോഴാണ് മോഹൻദാസ് ഇവിടെ ഒന്നാം ക്ലാസ് ബി ഡിവിഷനിൽ ചേരുന്നത്. എട്ട് അണ (50 പൈസ) ആയിരുന്നു പ്രതിമാസ ഫീസ്. പ്രവൃത്തിദിവസങ്ങളിൽ രാവിലെ 11 മുതൽ വൈകിട്ട് അഞ്ചു വരെയാണ് സ്കൂൾ സമയം. രണ്ടുമുതൽ മൂന്നുമണിവരെ ഉച്ചഭക്ഷണത്തിനായുള്ള ഇടവേള. ശനിയാഴ്ചകളിൽ അരമണിക്കൂർ നേരത്തേ വിടുകയും ചെയ്യും. ഒന്നാം ക്ലാസിൽ ഗണിതം, ഗുജറാത്തിഭാഷ, ചരിത്രം, ഭൂമിശാസ്ത്രം എന്നീ വിഷയങ്ങളാണ് മോഹൻദാസ് പഠിച്ചത്. ആദ്യപരീക്ഷയിൽ ഭൂമിശാസ്ത്രത്തിനു പൂജ്യം മാർക്കാണ് ഗാന്ധിക്ക് ലഭിച്ചത്. ഇംഗ്ലീഷ് കേട്ടെഴുത്തിലും മാർക്കൊന്നും നേടാനായില്ല. ഈ പരീക്ഷയിൽ ക്ലാസിലെ 34 കുട്ടികളിൽ 32-ാം സ്ഥാനം മാത്രമാണ് ഗാന്ധിക്ക് നേടാനായത്. എന്നാൽ വാർഷികപ്പരീക്ഷയിൽ ഒന്നാം ക്ലാസിലെ രണ്ട് ഡിവിഷനിലെ കുട്ടികളിൽ ആറാം സ്ഥാനം മോഹൻദാസ് കരസ്ഥമാക്കി.

Adopted from 'Mahatma Gandhi as a Student'
edited and compiled by J.M. Upadhyaya.

കായികവിനോദങ്ങളിലോ സ്കൂളിലെ പാഠ്യേതര പ്രവർത്തനങ്ങളിലോ ഗാന്ധിക്ക് താൽപ്പര്യമുണ്ടായിരുന്നില്ല. എന്നാൽ ഒരാളുടെ വ്യക്തിത്വവികാസത്തിൽ കായിക അധ്യാപനത്തിനുള്ള പങ്ക് പിൽക്കാലത്ത് ഗാന്ധിജി അംഗീകരിച്ചു. വിദ്യാർഥിയായിരിക്കെ കൈയക്ഷരത്തിന്റെ പ്രാധാന്യത്തെക്കുറിച്ച് ഗാന്ധി ബോധവാനായിരുന്നില്ല. എന്നാൽ പിന്നീട് മികച്ച കൈയക്ഷരത്തെ കുറ്റമറ്റ വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ അടയാളമെന്നാണു ഗാന്ധി വിശേഷിപ്പിച്ചത്.

നമുക്കു ചെയ്യാം

താഴെ തന്നിട്ടുള്ളവയിൽ നിങ്ങൾ പങ്കെടുത്തിട്ടുള്ള കായികവിനോദങ്ങൾക്കു നേരേ ശരിയടയാളം രേഖപ്പെടുത്തുക. പങ്കെടുക്കാത്തവയ്ക്കു നേരേ ഗുണനചിഹ്നമിടുക.

1. *ഓട്ടമൽസരം*
2. *ത്രോബോൾ*
3. *ചാട്ടം*
4. *മറ്റു കളികൾ*

നിങ്ങളുടെ കൂട്ടുകാരോട് പങ്കെടുത്തവയും അല്ലാത്തവയുമായ കളികൾ എതൊക്കെയെന്നു ചോദിക്കുക. അവർക്ക് കളികളിൽനിന്നുണ്ടായ നേട്ടങ്ങളും നഷ്ടങ്ങളും എന്തെന്ന് അറിയാൻ ശ്രമിക്കുക. നിങ്ങളുടെ കണ്ടെത്തലുകൾ ക്ലാസിൽ ചർച്ചചെയ്യുക.

കെറ്റിൽ സംഭവം

വിദ്യാഭ്യാസകാലത്ത് മറ്റൊരു കുട്ടിയുടെ ഉത്തരം നോക്കിയെഴുതാൻ അധ്യാപകൻ ആവശ്യപ്പെട്ടിട്ടുപോലും ഗാന്ധി തയാറായില്ല. തന്റെ ജീവിതത്തിൽ ഉടനീളം പുലർത്തിയ സ്വഭാവശുദ്ധി ചെറുപ്പത്തിലേതന്നെ ഗാന്ധി സ്വായത്തമാക്കിയിരുന്നു എന്നു തെളിയിക്കുന്ന സംഭവമാണിത്. സ്കൂളുകളുടെ ഇൻസ്പക്ടറായിരുന്ന മി. ഗിൽസ് സ്കൂൾ സന്ദർശിക്കുകയുണ്ടായി. അദ്ദേഹം ഒരു കേട്ടെഴുത്തുപരീക്ഷ നടത്തി. അഞ്ചു വാക്കുകളാണ് ഇതിനായി എഴുതാൻ ആവശ്യപ്പെട്ടത്. മോഹൻദാസ് നാലു വാക്കുകൾ തെറ്റില്ലാതെ എഴുതിയെങ്കിലും അഞ്ചാമത്തെ വാക്കായ 'കെറ്റിൽ' തെറ്റായാണ് എഴുതിയത്. ഇതു ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ട അധ്യാപകൻ സഹപാഠിയുടേതു നോക്കിയെഴുതാൻ അദ്ദേഹത്തെ പ്രേരിപ്പിച്ചു. എന്നാൽ ഗാന്ധിക്ക് അതു ചെയ്യാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. മറ്റു കുട്ടികളെല്ലാം അഞ്ചു വാക്കുകളും ശരിയായി എഴുതുകയും ചെയ്തു. ഇൻസ്പെക്ടർ പോയശേഷം അധ്യാപകൻ ഗാന്ധിയെ ഇക്കാര്യം ചൂണ്ടിക്കാട്ടി ശകാരിച്ചു. എന്നാൽ അധ്യാപകന്റെ ശകാരത്തിനുപോലും മോഹൻദാസിന്റെ നിലപാടിൽ മാറ്റമുണ്ടാക്കാനായില്ല. തനിക്ക് ഒരിക്കലും കോപ്പിയടി എന്ന കല അഭ്യസിക്കാൻ കഴിയില്ലെന്ന് ഗാന്ധി ഇതേപ്പറ്റി ആത്മകഥയിൽ പറയുന്നു. എങ്കിലും ആ അധ്യാപകനോടുള്ള ബഹുമാനത്തിൽ ഗാന്ധി ഒരിക്കലും കുറവു വരുത്തിയില്ല.

വിദ്യാർഥിയായിരിക്കെ ഒരിക്കൽ സഹോദരന്റെ കടം വീട്ടുന്നതിനായി മോഹൻദാസിന് ഒരു മോഷണം നടത്തേണ്ടിവന്നു. ജ്യേഷ്ഠന്റെ കൈവളയിൽനിന്ന് ചെറിയൊരു കഷണം സ്വർണം മോഹൻദാസ് മോഷ്ടിച്ചു. ഈ സംഭവം അച്ഛന് തന്നിലുള്ള വിശ്വാസത്തെ ഹനിക്കുമെന്ന് തിരിച്ചറിഞ്ഞ ഗാന്ധിക്ക് വേദന തോന്നി. തന്റെ മനസ്സാക്ഷിയെ ബോധ്യപ്പെടുത്തുന്നതിനായി അച്ഛനുമുന്നിൽ കുറ്റസമ്മതം നടത്താൻ അദ്ദേഹം തീരുമാനിച്ചു. താൻ ചെയ്ത തെറ്റ് അംഗീകരിച്ചുകൊണ്ട് ഒരു കത്ത് തയാറാക്കി അച്ഛനു നൽകി. ഇനി തെറ്റ് ആവർത്തിക്കുകയില്ലെന്ന് ഉറപ്പുപറയുകയും തന്നെ ശിക്ഷിക്കണമെന്ന് ആവശ്യപ്പെടുകയും ചെയ്തു. കത്തു വായിച്ച് പിതാവിന്റെ കവിളിലൂടെ കണ്ണുനീർ ഒഴുകിയിറങ്ങി. ഇതു കണ്ട മോഹൻദാസും കരഞ്ഞുപോയി. അച്ഛന്റെ ദയാവായ്പ് നിറഞ്ഞ കണ്ണുനീർ തന്നെ ശുദ്ധീകരിച്ചതായി ഗാന്ധിക്ക് അനുഭവപ്പെട്ടു. അദ്ദേഹത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഇതൊരു വിശുദ്ധമായ കുറ്റസമ്മതമായിരുന്നു. എം.കെ. ഗാന്ധി ഇതേപ്പറ്റിപ്പറയുന്നത് ഇപ്രകാരമാണ്: " ഒരു യഥാർഥ കുറ്റസമ്മതം, അതോടൊപ്പം തെറ്റ് ആവർത്തിക്കില്ലെന്ന ഏറ്റുപറച്ചിൽ, അതർഹിക്കുന്ന ആളിനു മുന്നിലുള്ള സമർപ്പണം, അതാണു കളങ്കമില്ലാത്ത പശ്ചാത്താപത്തിന്റെ മാതൃക."

ഈ സംഭവത്തെ അഹിംസയിലുള്ള തന്റെ സാധനാപാഠമായാണ് എം.കെ. ഗാന്ധി പിന്നീട് വിശേഷിപ്പിച്ചത്. ആത്മകഥയിൽ ഗാന്ധി അതേപ്പറ്റി എഴുതിയത് ഇങ്ങനെയാണ്: "ഇത് അഹിംസയിൽ എനിക്കൊരു സാധനാപാഠമായിരുന്നു. അന്ന് എനിക്കതിൽ അച്ഛനു മകനോടുള്ള സ്നേഹത്തിൽ കവിഞ്ഞ് ഒന്നും വായിച്ചെടുക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. എന്നാൽ ഇന്ന് അതു ശുദ്ധമായ അഹിംസയായിരുന്നുവെന്ന് എനിക്കറിയാം. അത്തരം അഹിംസ സർവാശ്ലേഷമായി മാറുമ്പോൾ, അതു സ്പർശിക്കുന്ന എല്ലാറ്റിനെയും രൂപാന്തരപ്പെടുത്തുന്നു. അതിന്റെ ശക്തിക്ക് അതിരില്ല."

വിദ്യാഭ്യാസകാലത്ത് ഗാന്ധി ദേശഭക്തിഗാനങ്ങളിലും കവിതകളിലും ആകൃഷ്ടനായി മാറി. അതേപ്പറ്റിയാണ് ഇനി പറയുന്നത്. വിദ്യാർഥിയായിരിക്കുമ്പോൾതന്നെ തികഞ്ഞ ഒരു ദേശസ്നേഹിയായി ഗാന്ധി മാറി. ഗുജറാത്തി കവിയായിരുന്ന നർമദിന്റെ പ്രസി

പ്രവർത്തനം

ഒരു ദേശഭക്തിഗാനം തിരഞ്ഞെടുത്ത് അതിന്റെ ആശയം ക്ലാസിൽ ചർച്ചചെയ്യുകയും നിങ്ങളിൽ അതുളവാക്കിയ സ്വാധീനത്തെക്കുറിച്ച് വിശദമാക്കുകയും ചെയ്യുക. ക്ലാസിൽ സംഘമായി ഈ ഗാനം ആലപിക്കുക.

ഢമായ ഒരു കവിതയാണ് ഇതിനു കാരണമായിത്തീർന്നത്. ഇക്കാലത്തുതന്നെ ഗാന്ധി തന്റെ സുഹൃത്തായ ശെയ്ഖ് മെഹ്ത്താബിന്റെ പ്രേരണയിൽ മാംസാഹാരം കഴിക്കാൻ ആരംഭിച്ചു. ശക്തി ലഭിക്കണമെങ്കിൽ മാംസാഹാരം കഴിക്കണമെന്ന കവിയുടെ വാക്കുകളും ഇതിനു പ്രേരണയായി. ഇന്ത്യയിലെ ബ്രിട്ടിഷ് ഭരണം അവസാനിപ്പിക്കണമെങ്കിൽ മാംസാഹാരം കഴിച്ച് ശക്തി നേടേണ്ടതുണ്ടെന്നും ഗാന്ധി വിശ്വസിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ തീവ്രദേശസ്നേഹത്തെയാണ് ഇതു കാണിക്കുന്നത്. ഏകദേശം ഒരു വർഷക്കാലം ഇത്തരത്തിൽ അദ്ദേഹം മാംസാഹാരിയായി തുടർന്നു. എന്നാൽ ഇക്കാര്യം കുടുംബത്തിൽനിന്നു ഗാന്ധി മറച്ചുവച്ചു. പിന്നീട് മാതാപിതാക്കളെ വഞ്ചിക്കുക എന്നതു വലിയ ഒരു പാപമായി അദ്ദേഹം തിരിച്ചറിഞ്ഞു. ഇതേത്തുടർന്ന് മാംസാഹാരം ഉപേക്ഷിച്ചു. ഇതിനുപുറമേ ശാമൾ ഭട്ടിന്റെ തിന്മയ്ക്കുള്ള മറുപടി നന്മയാണെന്ന ആശയത്തിന് ഊന്നൽ നൽകുന്ന കവിതയും അദ്ദേഹത്തിൽ വലിയ സ്വാധീനം ചെലുത്തി.

നമുക്ക് അറിയാം

നർമദിന്റെ കവിത

കരുത്തൻ സായുവേ നോക്കൂ,
ഭരിക്കുന്നവനിന്ത്യയെ
ഇന്ത്യനോ, ശുഷ്കനാം കുള്ളൻ
സായുവത്രേ ഭരിപ്പവൻ
കരുത്തൻ സായുവിൻ പൊക്കം
മുഴമഞ്ചെന്നു നിർണയം
കരുത്തിനെന്തു കാരണം?
ഇറച്ചിതിന്നുവോനവൻ

(എന്റെ സത്യാന്വേഷണ പരീക്ഷണകഥ)

നമുക്ക് അറിയാം

ശാമൾ ഭട്ടിന്റെ കവിത

ഒരു മൊന്ത വെള്ളം തരുന്നവർക്കായ്
ഒരു നല്ല ഭോജനം നൽകിടേണം
ഒരുവൻ നിന്മുന്നിൽ തലകുനിച്ചാൽ
അവനുടെ കാൽക്കൽ നീ വീണിടേണം
വെറുമൊരു കാശു നിനക്കു തന്നാൽ
പകരം നീ നൽകണം സ്വർണനാണ്യം
ഒരുവൻ നിൻ ജീവനു രക്ഷചെയ്താൽ
അവനായി നിൻ ജീവൻ നൽകിടേണം
അറിവുള്ളോരെന്നാലോ തന്മനസ്സിൽ
വചനത്തിൽ കർമത്തിലാകമാനം
ചെറിയോരു സേവനം ചെയ്തവർക്കായ്
ഉപകാരം ചെയ്യുന്നു പത്തിരട്ടി
ശരിയെന്നാലുത്തമ പുരുഷന്മാർ
മനുജരെയൊന്നായി കാൺകയാലേ
അപരന്റെ തിന്മയ്ക്കു നന്മമാത്രം
പകരമായ് ചെയ്യുന്നു മോദപൂർവം.

(എന്റെ സത്യാന്വേഷണ പരീക്ഷണകഥ)

ആൽഫ്രഡ് ഹൈസ്കൂളിൽ പഠിക്കുമ്പോൾ പതിമൂന്നാമത്തെ വയസ്സിൽ എം.കെ. ഗാന്ധിയുടെ വിവാഹം നടന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ സഖിയായ കസ്തൂർബയ്ക്കും അതേ പ്രായമാണ്. അവർ സ്കൂളിൽ പോയിട്ടുണ്ടായിരുന്നില്ല. വിവാഹദിനത്തെക്കുറിച്ച് ഗാന്ധി ഓർമിക്കുന്നത് ഇപ്രകാരമാണ്: "ധരിക്കുവാൻ നല്ല വസ്ത്രങ്ങൾ, വാദ്യമേളം, വിവാഹഘോഷയാത്ര, വിഭവസമൃദ്ധമായ വിരുന്നുസൽക്കാരം, കൂടാതെ കൂട്ടിനായി അപരിചിതയായ ഒരു പെൺകുട്ടി. അല്ലാതെ പ്രത്യേകിച്ച് ഒന്നുംതന്നെ എനിക്ക് വിവാഹദിനത്തെക്കുറിച്ച് പറയാനില്ല." പിൽക്കാലത്ത് അദ്ദേഹം ശൈശവവിവാഹത്തിനെതിരേ ശക്തമായ നിലപാടു സ്വീകരിച്ചു. ആലോചനാരഹിതവും അപകടകരവുമെന്നാണു ഗാന്ധി ശൈശവവിവാഹത്തെ വിശേഷിപ്പിച്ചത്. ഹൈസ്കൂൾ വിദ്യാഭ്യാസത്തിനുശേഷം ഗാന്ധി ഭാവ്നഗറിലെ സമൽദാസ് കോളേജിൽ ഉപരിപഠനത്തിനായി ചേർന്നു. എന്നാൽ ഇവിടത്തെ വിദ്യാഭ്യാസം അദ്ദേഹത്തിനു ബുദ്ധിമുട്ടേറിയതായിരുന്നു. ഇതിനു പുറമേ 1885-ൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പിതാവിന്റെ മരണവും സംഭവിച്ചു. അഭിഭാഷകനായിത്തീർന്നാൽ പിതാവിന്റെ ദിവാൻപദം യുവാവായ ഗാന്ധിക്കു ലഭിക്കാൻ സാധ്യതയുണ്ടെന്നു കുടുംബസുഹൃത്ത് മാവോജി ദേവ് ജോഷി അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. ജോഷിയുടെ നിർദേശപ്രകാരം മൂന്നു വർഷത്തെ നിയമപഠനത്തിനായി ഇംഗ്ലണ്ടിലേക്ക് പോവാൻ മോഹൻദാസ് സമ്മതിച്ചു. അമ്മയുടെ എതിർപ്പിനെ മറികടക്കുന്നതിനായി മദ്യം, സ്ത്രീ, മാംസം എന്നിവ തൊടുകയില്ലെന്ന് അദ്ദേഹം ദൃഢപ്രതിജ്ഞ ചെയ്തു.

ഇംഗ്ലണ്ടിലേക്കുള്ള യാത്രയ്ക്കു മുന്നോടിയായി ആൽഫ്രഡ് സ്കൂളിലെ സഹപാഠികൾ ഗാന്ധിക്ക് യാത്രയയപ്പു നൽകി. മറുപടി പ്രസംഗത്തിൽ നിയമപഠനത്തിനുശേഷം താൻ ലക്ഷ്യമിടുന്നതെന്താണെന്ന സൂചനയും അദ്ദേഹം നൽകി: "നിങ്ങളിൽ പലരും എന്റെ പാത പിന്തുടരാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നുണ്ടാവും. പഠനത്തിനുശേഷം മടങ്ങിവന്നാൽ ഇന്ത്യയിൽ വലിയ മാറ്റങ്ങൾക്കുവേണ്ടി പൂർണമനസ്സോടെ പ്രവർത്തിക്കണം." സമുദായനേതാക്കളുടെ കടുത്ത എതിർപ്പു നിലനിൽക്കെ 1888-ൽ ലണ്ടൻ യൂണിവേഴ്സിറ്റി കോളേജിൽ നിയമപഠനത്തിനായി ഗാന്ധി സമുദ്രമാർഗം യാത്രതിരിച്ചു.

ലണ്ടനിലെ വിദ്യാഭ്യാസജീവിതം

ഇംഗ്ലണ്ടിൽ വിദ്യാർഥിയായി എത്തിയ എം.കെ. ഗാന്ധിയുടെ ജീവിതം എപ്രകാരമായിരുന്നുവെന്ന് ഇനി നമുക്കു ചർച്ചചെയ്യാം.

ഇംഗ്ലണ്ടിലെത്തിയ ഉടൻ ഗാന്ധി ഇംഗ്ലീഷുകാരുടെ രീതികളും ജീവിതശൈലിയും തനിക്കു സാധ്യമാകുന്ന എല്ലാതരത്തിലും സ്വീകരിച്ച്, ഒരു 'മാന്യനായ ഇംഗ്ലീഷുകാരൻ' ആയിത്തീരാൻ ശ്രമിച്ചു. അതിനായി സംസാരശൈലി, പാശ്ചാത്യനൃത്തം, സംഗീതം, ഫ്രഞ്ച്ഭാഷ എന്നിവ പരിശീലിക്കാൻ ആരംഭിച്ചു. ബ്രിട്ടിഷ് ജീവിതരീതികൾ അനുകരിക്കുകയായിരുന്നു അദ്ദേഹം. അനുകരണത്തിലൂടെ ഒരാൾക്ക് സംസ്കാരസമ്പന്നനാകാനാവില്ലെന്ന് ഗാന്ധി പിന്നീടു തിരിച്ചറിഞ്ഞു. മിതവ്യയശീലത്തിലൂടെ തങ്ങളുടെ ആവശ്യങ്ങൾ നിറവേറ്റുന്നത് എങ്ങനെയെന്ന് ഇംഗ്ലണ്ടിലെ ഇന്ത്യക്കാരായ വിദ്യാർഥികൾക്ക് അദ്ദേഹം ഉപദേശങ്ങൾ നൽകി.

ലണ്ടൻ വെജിറ്റേറിയൻ സൊസൈറ്റി

ഹെൻറി സാൾട്ട് എഴുതിയ 'പ്ലീ ഫോർ വെജിറ്റേറിയനിസം' (Henry Salt-Plea for Vegetarianism) എന്ന പുസ്തകം ഗാന്ധിയെ ഏറെ സ്വാധീനിച്ചു. ആഹാരത്തെക്കുറിച്ചുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ മനോഭാവത്തിൽ മാറ്റങ്ങൾ വരുത്തുന്നതിനും സസ്യാഹാരമാണ് മനുഷ്യന് ഏറ്റവും അനുയോജ്യമെന്ന വിശ്വാസം ഉറപ്പിക്കുന്നതിനും ഈ പുസ്തകം സഹായകമായിത്തീർന്നു. 1890-ന്റെ തുടക്കത്തിൽ മാഞ്ചസ്റ്ററിലെയും ലണ്ടനിലെയും സസ്യാഹാര സംഘടനകളുടെ പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങളായ 'വെജിറ്റേറിയൻ മെസഞ്ചറി'ന്റെയും 'ദി വെജിറ്റേറിയന്റെ'യും സ്ഥിരം വായനക്കാരനായി ഗാന്ധി മാറി. ഇക്കാലയളവിൽ നടന്ന സസ്യാഹാരവാദികളുടെ രാജ്യാന്തര സമ്മേളനത്തിൽ ജോസിയ ഓൾഡ്ഫീൽഡിനൊപ്പം മോഹൻദാസ് പങ്കെടുത്തു. സെപ്തംബറിൽ വെജിറ്റേറിയൻ സൊസൈറ്റിയിൽ അംഗമായ അദ്ദേഹം ഭരണസമിതിയിലേക്കും തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ടു. 1891 ഫെബ്രുവരി 20-ന് വെജിറ്റേറിയൻ സൊസൈറ്റിയുടെ യോഗത്തിൽ ജീവിതത്തിലാദ്യമായി ഗാന്ധി പ്രസംഗിച്ചു. തുടർന്നു വെജിറ്റേറിയൻ സൊസൈറ്റിയുടെ പ്രസിദ്ധീകരണമായ 'ദി വെജിറ്റേറിയനിൽ' അദ്ദേഹം നിരവധി ലേഖനങ്ങൾ എഴുതി.

1891- ൽ പോർട്സ്മൗത്തിൽ വച്ച് നടന്ന വെജിറ്റേറിയൻ സൊസൈറ്റിയുടെ യോഗത്തിൽ നിന്ന്. ഒന്നാമത്തെ വരിയിൽ ഇടത്തുനിന്ന് വലത്തോട്ട് ടി.ടി.മജൂംദാർ, ജോസിയ ഓൾഡ്ഫീൽഡ്, എം.കെ.ഗാന്ധി
(കടപ്പാട്: വെജിറ്റേറിയൻ മെസഞ്ചർ ആൻഡ് ഹെൽത്ത് റിവ്യു - സെപ്തംബർ 1936)

1931 നവംബർ 20- ന് നടന്ന ലണ്ടൻ വെജിറ്റേറിയൻ സൊസൈറ്റിയുടെ സംഗമത്തിൽ എം.കെ. ഗാന്ധിയും ഹെൻറി എസ്. സാൾട്ടും. (കടപ്പാട് : സൈമൺ വൈൽഡ്, ജോൺ വൈനി - ടൈസൺ, ഹെൻറി സാൾട്ട് ശേഖരം)

നമുക്ക് അറിയാം

ഹെൻറി സ്റ്റീഫൻ സാൾട്ട്

എഴുത്തുകാരൻ, സോഷ്യലിസ്റ്റ് പ്രകൃതിവാദി, സസ്യാഹാരവാദി എന്നീ നിലകളിൽ പ്രശസ്തൻ. 1851 സെപ്തംബർ 20 ന് ഇന്ത്യയിൽ ജനിച്ചു. വിദ്യാഭ്യാസം കേംബ്രിഡ്ജിൽ. ഹെൻറി ഡേവിഡ് തോറോയുടെ ജീവചരിത്രം, എ പ്ലീ ഫോർ വെജിറ്റേറിയനിസം എന്നിവയാണ് പ്രധാന കൃതികൾ. മൃഗങ്ങളുടെ അവകാശങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും ക്രൂരതകൾ തടയുന്നതിനുമായി 1891-ൽ ഹ്യുമാനിറ്റേറിയൻ ലീഗിനു രൂപം നൽകി. 1939 ഏപ്രിൽ 19ന് അന്തരിച്ചു.

ഹെൻറി സാൾട്ടും എം.കെ. ഗാന്ധിയും

ലണ്ടനിൽ എത്തിച്ചേർന്ന കാലത്ത് സസ്യഭക്ഷണശാലകൾ കണ്ടെത്താനായി ഗാന്ധി നിരവധി അന്വേഷണങ്ങൾ നടത്തി. വിലക്കുറവിൽ, മനസ്സിനിണങ്ങുന്ന ഭക്ഷണം ലഭിക്കുന്ന കടകൾ തേടി പത്തു മുതൽ പന്ത്രണ്ടു മൈൽവരെ നിത്യവും നടക്കാറുണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിനു ഒരിടത്തുനിന്നും സംതൃപ്തി ലഭിക്കുകയുണ്ടായില്ല. ഇത്തരത്തിലുള്ള അന്വേഷണത്തിനിടെ ഫാരിങ്ടൺ സ്ട്രീറ്റിലുള്ള ഒരു സസ്യഭക്ഷണശാല അദ്ദേഹം കണ്ടെത്തി. ഹൃദയത്തിൽ സൂക്ഷിച്ചിട്ടുള്ള ഒരാഗ്രഹം സാധിക്കുന്ന കുട്ടിയുടെ സന്തോഷമാണ് അപ്പോൾ ഗാന്ധിക്ക് അനുഭവപ്പെട്ടത്. കടയിലേക്കു കടന്നപ്പോൾ തന്നെ അവിടെ പ്രദർശിപ്പിച്ചിരുന്ന സാൾട്ടിന്റെ 'പ്ലീ ഫോർ വെജിറ്റേറിയനിസം' എന്ന പുസ്തകം ഗാന്ധിയുടെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടു. ഒരു ഷില്ലിങ് നൽകി അതു വാങ്ങിക്കൊണ്ട് ഗാന്ധി തീൻമുറിയിലേക്കു കടന്നു. ഇംഗ്ലണ്ടിലെത്തിയശേഷം അന്നാണ് മനസ്സു നിറഞ്ഞ് ആദ്യമായി ഭക്ഷ

ണം കഴിച്ചതെന്നു ഗാന്ധി പറയുന്നു. ഈ പുസ്തകം വായിച്ച ദിവസം വരെ സസ്യാഹാരം എന്നത് ഗാന്ധിക്ക് ഒരു തിരഞ്ഞെടുപ്പായിരുന്നു. അമ്മയുടെ മുന്നിൽ വച്ച് പ്രതിജ്ഞചെയ്ത ആ ദിവസത്തെ അനുഗൃഹീതമാക്കി മാംസാഹാരം വർജിച്ചത് സത്യത്തെ മുറുകെ പിടിക്കാനും അമ്മയ്ക്കു നൽകിയ പ്രതിജ്ഞ പാലിക്കാനുമായിരുന്നു. അതേസമയം തന്നെ മനസ്സിൽ എല്ലാ ഇന്ത്യക്കാരും മാംസാഹാരം കഴിക്കുന്നവരാകണം എന്നും വരുംകാലത്ത് ഒരുദിവസം തനിക്കും അങ്ങനെയായിത്തീരണമെന്നും അദ്ദേഹം ആഗ്രഹിച്ചിരുന്നു. ആഹാരകാര്യത്തിൽ സ്വീകരിക്കേണ്ടിവന്ന ഈ തിരഞ്ഞെടുപ്പ് പിന്നീട് സസ്യാഹാരത്തോടുള്ള ആഭിമുഖ്യമായി മാറ്റപ്പെടുകയും സസ്യാഹാരപ്രചാരണം ഗാന്ധി തന്റെ ദൗത്യമായി സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്തു.

തിയോസഫിക്കൽ സൊസൈറ്റിയുടെ സ്വാധീനം

തിയോസഫിക്കൽ സൊസൈറ്റി 1875 -ലാണ് ന്യൂയോർക്കിൽ രൂപീകൃതമായത്. ബ്ലവട്സ്കി, ആനി ബസന്റ് എന്നീ സൊസൈറ്റി നേതാക്കളെ ഗാന്ധി ലണ്ടനിൽ വച്ചാണു പരിചയപ്പെടുന്നത്. സംഘടനയുടെ തത്ത്വങ്ങളിൽ അദ്ദേഹം ആകൃഷ്ടനായി. 1891 മാർച്ച് 26ന് അദ്ദേഹം ലണ്ടൻ തിയോസഫിക്കൽ സൊസൈറ്റിയിൽ അംഗത്വം നേടി.

നമുക്ക് അറിയാം

തിയോസഫിക്കൽ സൊസൈറ്റി

ഹെലേന പെട്രോവ്ന ബ്ളവട്സ്കി, കേണൽ ഹെൻറി സ്റ്റീൽ ഓൾകോട്ട്, വില്യം ക്യുവാൻ ജഡ്ജ് എന്നിവരുടെ നേതൃത്വത്തിൽ 1875 സെപ്തംബർ ഏഴിനാണ് തിയോസഫിക്കൽ സൊസൈറ്റി സ്ഥാപിതമായത്.

ലക്ഷ്യങ്ങൾ

1. വംശ, വർഗ, ലിംഗ, വർണ വ്യത്യാസങ്ങളില്ലാതെ മനുഷ്യരാശിയുടെ സാർവത്രികമായ സാഹോദര്യത്തിന്റെ കേന്ദ്രമായി മാറുക.
2. മതങ്ങളുടെ താരതമ്യം, തത്ത്വശാസ്ത്രം, വിജ്ഞാനശാസ്ത്രം എന്നിവയെക്കുറിച്ചുള്ള പഠനങ്ങൾ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക.
3 വിശദീകരിക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ലാത്ത പ്രകൃതിനിയമങ്ങൾ, മനുഷ്യനിൽ ഒളിഞ്ഞുകിടക്കുന്ന ശക്തികൾ എന്നിവയെപ്പറ്റിയുള്ള അന്വേഷണം.

ദി കീ ടു തിയോസഫി (1889)-മാഡം ബ്ലവട്സ്കി

ധർമശാസ്ത്രം, വിജ്ഞാനശാസ്ത്രം, തത്ത്വശാസ്ത്രം എന്നിവയെക്കുറിച്ചുള്ള വ്യക്തമായ വ്യാഖ്യാനം ചോദ്യോത്തരരീതിയിൽ എഴുതിയിരിക്കുന്നതാണ് ഈ പുസ്തകം. സൊസൈറ്റിയുടെ സ്ഥാപിതലക്ഷ്യം തന്നെ ഈ മേഖലകളിലെ പഠനമാണ്. ഗാന്ധി ലണ്ടനിൽവച്ച് ഈ പുസ്തകം വായിക്കുകയും തിയോസഫിക്കൽ സൊസൈറ്റിയിൽ ആകൃഷ്ടനാവുകയും ചെയ്തു.

1882 -മേയിൽ മദിരാശിക്കു സമീപമുള്ള അഡയാറിൽ സൊസൈറ്റി വിശാലമായ ഒരു ഭൂപ്രദേശം വാങ്ങുകയും വർഷാവസാനത്തോടെ ആസ്ഥാനം ഇവിടേക്കു മാറ്റി സ്ഥാപിക്കുകയും ചെയ്തു.

തിയോസഫിക്കൽ സൊസൈറ്റിയുടെ സ്വാധീനവും സസ്യാഹാരികളുമായുള്ള പരിചയവും ഗാന്ധിയുടെ ആത്മീയവളർച്ചയെ നിർണായകമായി സഹായിച്ചു.

തിയോസഫിക്കൽ സൊസൈറ്റിയുടെ സ്വാധീനം 1899 കാലഘട്ടത്തിൽ ഗാന്ധിയെ മാഡം ബ്ളവട്സ്കിയുടെ 'കീ ടു തിയോസഫി', എഡ്വിൻ ആൾനോൾഡിന്റെ 'ദി സോങ് സെലസ്റ്റിയൽ', 'ദി ലൈറ്റ് ഓഫ് ഏഷ്യ', ഭഗവദ്ഗീതയുടെ യഥാരൂപം, ബൈബിൾ എന്നിവ വായിക്കുന്നതിലേക്കു നയിച്ചു.

ലണ്ടൻജീവിതത്തിനിടെ രണ്ടു തവണ ആനി ബസന്റിന്റെ പ്രസംഗം കേൾക്കാൻ ഗാന്ധിക്ക് അവസരമുണ്ടായി. ലണ്ടനിലെ ക്വീൻസ് ഹാളിൽ 'എന്തുകൊണ്ട് ഞാൻ തിയോസഫിസ്റ്റായി' എന്ന വിഷയത്തിൽ നടന്ന പ്രഭാഷണം കേൾക്കാനാണ് അദ്ദേഹത്തിന് അവസരം ലഭിച്ചത്. തന്റെ ശവകുടീരത്തിൽ "ഈ സ്ത്രീ ജീവിച്ചതും മരിച്ചതും സത്യത്തിനുവേണ്ടിയാണെന്നു രേ

നമുക്ക് അറിയാം

ഹെലേന പെട്രോവ്ന ബ്ലവട്സ്കി 1831 – 1891

1831 ഓഗസ്ത് 12ന് റഷ്യയിൽ ജനിച്ചു. എഴുത്തുകാരി, തത്ത്വചിന്തക എന്നീ നിലകളിൽ പ്രശസ്ത. ലോകം മുഴുവൻ സഞ്ചരിച്ച അവർ ആത്മീയതയും ശാസ്ത്രവും തമ്മിലുള്ള ബന്ധത്തെക്കുറിച്ച് ആഴത്തിൽ പഠിച്ചു. ദി വോയ്സ് ഓഫ് സൈലൻസ്, ദി സീക്രട്ട് ഡോക്ട്രിൻ, ദി കീ ടു തിയോസഫി എന്നിവയാണ് പ്രധാന കൃതികൾ. 1891 മെയ് എട്ടിന് ഇംഗ്ലണ്ടിൽ വച്ച് അന്തരിച്ചു.

നമുക്ക് അറിയാം

ആനി ബസന്റ്

1847 ഒക്ടോബർ 1 ന് ഇംഗ്ലണ്ടിൽ ജനിച്ചു. തിയോസഫിസ്റ്റ്, സ്ത്രീകളുടെ അവകാശങ്ങൾക്കായുള്ള പ്രവർത്തക, എഴുത്തുകാരി, വാഗ്മി എന്നീ നിലകളിൽ പ്രശസ്ത. ഇന്ത്യയെ മാതൃരാജ്യമായി സ്വീകരിച്ച് നവോത്ഥാനത്തിനും സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനും വേണ്ടി പ്രവർത്തിച്ചു. ബനാറസിൽ 1898-ൽ സെൻട്രൽ ഹിന്ദു കോളജ് സ്ഥാപിച്ചു. 1933 സെപ്തംബർ 20-ന് അഡയാറിൽ വച്ച് അന്തരിച്ചു.

നമുക്ക് അറിയാം

ആനി ബസന്റിന്റെ ഉദ്ധരണികൾ

- "ലോകത്തിലെ എല്ലാ മഹത്തായ മതങ്ങൾക്കും തങ്ങളുടെ ജന്മഗൃഹം കണ്ടെത്താനാവുക ഇന്ത്യയിലാണ്."
- "ഇന്ത്യൻ ഗ്രാമീണവ്യവസായെ തകർത്തത് ഇംഗ്ലണ്ടിന്റെ ചരിത്രപരമായ വിഡ്ഢിത്തമായിരുന്നു."
- "തെളിവുകളുടെ അഭാവത്തിൽ വിശ്വസിക്കാതിരിക്കുക എന്നത് യുക്തിപരമായ നിലപാടാണെങ്കിലും നമ്മുടെ പരിമിതമായ അനുഭവങ്ങൾക്ക് അതീതമായിട്ടുള്ള കാര്യങ്ങളെ നിരാകരിക്കുക എന്നത് നിരർഥകമാണ്."

ഖപ്പെടുത്തണം, എങ്കിൽ ഈ ലോകത്തിലെ ഏറ്റവും സന്തോഷവതിയായ സ്ത്രീ ഞാനായിരിക്കും" എന്ന ആനി ബസന്റിന്റെ വാക്കുകൾ ഗാന്ധിയെ അഗാധമായി സ്പർശിച്ചു.

മതപരമായ സ്വാധീനങ്ങൾ

എം.കെ. ഗാന്ധി എക്കാലത്തും ഹിന്ദുവെന്ന നിലയിൽ ഉയർത്തിക്കാണിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. ഒരിക്കലും ആ പാരമ്പര്യത്തെ ഉപേക്ഷിക്കാൻ അദ്ദേഹം തയാറായതുമില്ല. എന്നിരിക്കെത്തന്നെ മറ്റു വിശ്വാസങ്ങളോടു തുറന്ന സമീപനമാണ് അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായിരുന്നത്. യുവാവായിരിക്കെ അദ്ദേഹം ഏറ്റവുമധികം ഉൾക്കൊണ്ടതും സ്വാംശീകരിച്ചതും ജൈനപാരമ്പര്യത്തെയാണ്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജന്മസ്ഥലമായ ഗുജറാത്തിൽ ജൈനമതത്തിനു വലിയ പ്രചാരമുണ്ടായിരുന്നു എന്നതാണ് ഇതിനു കാരണമായിത്തീർന്നത്. ലണ്ടനിൽ നിയമവിദ്യാർഥിയായിരിക്കെ 1890-കളിൽ അദ്ദേഹം ക്രിസ്തുമതത്തോടു വലിയ താൽപ്പര്യം വളർത്തിയെടുത്തു. പ്രത്യേകിച്ചും 'പുതിയനിയമ'ത്തോട്. ദക്ഷിണാഫ്രിക്കയിൽ യുവ അഭിഭാഷകനെന്ന നിലയിൽ ഇന്ത്യക്കാരുടെ അവകാശസംരക്ഷണ പോരാട്ടങ്ങൾക്കു നേതൃത്വം നൽകിയ കാലത്ത് അദ്ദേഹം ഒരുപോലെ ഇന്ത്യക്കാരായ ഹിന്ദുക്കളുടെയും മുസ്‌ലിംകളുടെയും നേതാവായി മാറി. അതേസമയം അദ്ദേഹത്തിനവിടെ നിരവധി ജൂതസുഹൃത്തുക്കളുടെ സഹായവും ലഭിച്ചു. ഗാന്ധി നയിച്ച പ്രക്ഷോഭം ഹിന്ദു, മുസ്‌ലിം, ക്രിസ്തു, ജൂതമത വിശ്വാസികളെ ഒന്നാകെ ഉൾക്കൊള്ളുന്നതായതിനാൽ അദ്ദേഹത്തിന് ഈ മതവിശ്വാസങ്ങളിലെല്ലാം ആഴത്തിലുള്ള അറിവു സമ്പാദിക്കാൻ കഴിഞ്ഞു.

ഹിന്ദുമതത്തിന്റെ സ്വാധീനം

ഗാന്ധിയുടെ ചിന്തകളുടെയും ജീവിതത്തിന്റെയും അടിസ്ഥാനവും ചട്ടക്കൂടും ഹിന്ദുമതത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കി രൂപംകൊണ്ടതാണ്. ഒരു യാഥാസ്ഥിതിക ഹിന്ദുകുടുംബത്തിൽ ജനിച്ചുവളർന്ന ഗാന്ധിയെ കത്തിയവാഡിൽ അന്നു നിലനിന്നിരുന്ന മതപരമായ അന്തരീക്ഷം വലിയൊരളവിൽ സ്വാധീനിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതിഹാസങ്ങളായ മഹാഭാരതവും രാമായണവും ഗാന്ധിയുടെ മനസ്സിൽ ശാശ്വതമായ പ്രഭാവങ്ങളാണു സൃഷ്ടിച്ചത്. തുളസീദാസിന്റെ രാമായണം പാരായണം ചെയ്യുന്നത് 13-ാ മത്തെ വയസ്സിലാണു ഗാന്ധി ആദ്യമായി കേൾക്കുന്നത്. തന്നിൽ ആഴത്തിലുള്ള അടയാളം അവശേഷിപ്പിക്കാൻ അച്ഛന്റെ മുന്നിൽ നടത്തിയ രാമായണപാരായണം ഇടയാക്കിയിട്ടുണ്ടെന്നും രാമായണത്തോടുള്ള കടുത്ത ആരാധനയ്ക്കും കൂറിനും അടിത്തറപാകിയത് ഇതാണെന്നും ഗാന്ധി പറയുന്നു. തുളസീദാസ രാമായണത്തെ ഭക്തിരസപ്രധാനമായ ഗ്രന്ഥങ്ങളിലെ ഏറ്റവും മികച്ചതെന്നാണു ഗാന്ധി വിശേഷിപ്പിക്കുന്നത്.

എം.കെ. ഗാന്ധി ഭഗവദ്ഗീത പരിചയപ്പെടുന്നത് എഡ്വിൻ ആൾനോൾഡ് എഴുതിയ 'ദി സോങ് സെലസ്റ്റിയൽ' വഴിയാണ്. ഗാന്ധി ഭഗവദ്ഗീതയുടെ ഈ പരിഭാഷ വായിക്കുകയും അത് മുന്നോട്ടുവയ്ക്കുന്ന ആശയങ്ങളിൽ ആകൃഷ്ടനാവുകയും ഭഗവദ്ഗീതയുടെ യഥാർഥരൂപം വായിക്കുകയും ചെയ്തു. ഗാന്ധിയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഭഗവദ്ഗീത നൽകുന്ന സന്ദേശം തിന്മയ്ക്ക് മേലുള്ള നന്മയുടെ ഉദ്ഘോഷമാണ്. ഭഗവദ്ഗീതയിലെ ഫലം ഇച്ഛിക്കാതെയുള്ള കർമത്തിന്റെ സാംഗത്യം, പരിശുദ്ധമായ മാർഗം എന്നിവയും ഗാന്ധിയെ സ്വാധീനിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഹിന്ദുമതത്തിന്റെ സാരാംശമായാണു ഭഗവദ്ഗീതയെ ഗാന്ധി വിശേഷിപ്പിക്കുന്നത്. ഫലം ഇച്ഛിക്കാതെ കർമംചെയ്യുക എന്ന ഗീതാതത്ത്വം ഗാന്ധിയെ വശീകരിക്കുകതന്നെ ചെയ്തു. അദ്ദേഹം പറയുന്നു: "ജീവിതത്തെപ്പറ്റി പുതിയൊരു

കാഴ്ചപ്പാട് ഗീത എനിക്ക് തുറന്നുനൽകി." ഭഗവദ്ഗീത പിന്നീട് ഗാന്ധിജിയുടെ ജീവിതത്തിലെ ആത്മീയനിഘണ്ടുവായി മാറി. ഹിന്ദുവിശ്വാസത്തിലെ എല്ലാ ജീവനിലുമുള്ള ഏകത്വമെന്ന ആശയം അഹിംസയിലുള്ള ഗാന്ധിയുടെ വിശ്വാസത്തെ ഊട്ടിയുറപ്പിച്ചു. ഗാന്ധിയുടെ അഭിപ്രായത്തിൽ ലോകത്തിലെ എല്ലാ പ്രവാചകന്മാർക്കും ഗീതയിൽ ഇടമുണ്ട്. അദ്ദേഹം പറയുന്നു:

എല്ലാ വിശ്വാസികൾക്കും വായിക്കാവുന്ന രചനകളിലൊന്നാണത്.
വിഭാഗീയ കാഴ്ചപ്പാടുകളൊന്നും അതുൾക്കൊള്ളുന്നില്ല,
ധർമത്തെക്കുറിച്ചല്ലാതെ മറ്റൊന്നും അതു പഠിപ്പിക്കുന്നുമില്ല.

എം.കെ. ഗാന്ധി പറയുന്നു: " ഹിന്ദുമതത്തിൽക്കൂടിയാണ് ഞാൻ ക്രിസ്തുമതത്തെയും ഇസ്ലാംമതത്തെയും ആദരിക്കാൻ പഠിച്ചത്. ഹിന്ദുമതം ഈ ലോകത്തെ മൂല്യമുള്ള ജീവിതത്തിന് ഉതകുന്നതാകുന്നതുകൊണ്ടാണ് ഞാനൊരു ഹിന്ദുവാകുന്നത്. ഞാൻ മനുഷ്യജീവികളെ മാത്രമല്ല, ജീവനുള്ള എല്ലാറ്റിനെയും സ്നേഹിക്കുന്നു എന്നതുകൊണ്ടാണ് ഞാനൊരു ഹിന്ദുവാകുന്നത്." (യങ് ഇന്ത്യ, ജനുവരി 12, 1926)

"ഹിന്ദുമതം ഗംഗയെപ്പോലെയാണ്, ഉറവിടത്തിൽ പരിശുദ്ധവും മലിനപ്പെടാത്തതും. എന്നാൽ വഴികളിൽ അതിൽ മാലിന്യങ്ങൾ വന്നുചേരുന്നു. എന്നിരുന്നാലും ഗംഗയെപ്പോലെ മൊത്തമായെടുത്താൽ അതു ഗുണപ്രദംതന്നെയാണ്. ഓരോ പ്രവിശ്യകളിലും അതതു പ്രവിശ്യകളുടെ സ്വഭാവം പ്രകടമാക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും ഉള്ളിലൂടെ അത് എല്ലായിടത്തും എത്തിച്ചേരുന്നു." (യങ് ഇന്ത്യ, എപ്രിൽ മൂന്ന്, 1926)

ബുദ്ധമതത്തിന്റെ സ്വാധീനം

ബുദ്ധന്റെ ജീവിതത്തെയും ദർശനങ്ങളെയും ഗാന്ധി പരിചയപ്പെടുന്നത് എഡ്വിൻ ആൾനോൾഡിന്റെ 'ദി ലൈറ്റ് ഓഫ് ഏഷ്യ' എന്ന പുസ്തകത്തിലൂടെയാണ്. ബുദ്ധന്റെ പരിത്യാഗജീവിതവും കാരുണ്യത്തെപ്പറ്റിയുള്ള പ്രബോധനങ്ങളും സഹിഷ്ണുതയും ഗാന്ധിയെ ഏറെ സ്വാധീനിച്ചു. ബുദ്ധന്റെ ഉപദേശങ്ങൾ തന്നെ സ്വാധീനിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന് അദ്ദേഹം അംഗീകരിക്കുന്നു. ഗാന്ധിയുടെ അഭിപ്രായത്തിൽ, തന്നെക്കൊണ്ട് കഴിയുന്ന വിധത്തിൽ ബുദ്ധന്റെ ജീവിതം പിന്തുടരാനാണ് താൻ ശ്രമിക്കുന്നതെന്ന് അദ്ദേഹം വ്യക്തമാക്കുന്നു. അഷ്ടാംഗമാർഗങ്ങളാണ് ശ്രീബുദ്ധന്റെ പ്രധാന ഉപദേശങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെടുന്നത്. ആനന്ദത്തിലേക്കും സ്വയം ഉണർവിലേക്കും നയിക്കുന്ന വഴിയായാണ് അഷ്ടാംഗമാർഗത്തെ ബുദ്ധൻ വിശേഷിപ്പിക്കുന്നത്.

സർ എഡ്വിൻ ആൾനോൾഡ്

നമുക്ക് അറിയാം

പത്രപ്രവർത്തകൻ, പത്രാധിപർ, കവി, അധ്യാപകൻ എന്നീ നിലകളിൽ അതിപ്രശസ്തൻ. 1832 ജൂൺ 10 -ന് ഇംഗ്ലണ്ടിലെ ഗ്രേവ്സെൻഡിൽ ജനിച്ചു. 1856-ൽ പൂനെയിലെ ഗവൺമെന്റ് സംസ്കൃത കോളജ് പ്രിൻസിപ്പലായി ഇന്ത്യയിലേക്കെത്തി. ഏഴുവർഷം ആ പദവിയിൽ അദ്ദേഹം തുടർന്നു. ഇക്കാലയളവിലാണ് 1857-ലെ ഒന്നാം സ്വാതന്ത്ര്യസമരം നടക്കുന്നത്. രക്തത്തിനു ജാതിയില്ല എന്ന കാഴ്ചപ്പാട് അദ്ദേഹം ഉയർത്തിപ്പിടിച്ചു. ദ ലൈറ്റ് ഓഫ് ഏഷ്യ, ദ സോങ് സെലസ്റ്റിയൽ എന്നിവയാണ് പ്രധാന കൃതികൾ. 1904 മാർച്ച് 24 ന് അന്തരിച്ചു.

ജൈനമതത്തിന്റെ സ്വാധീനം

ജൈനമതത്തിന്റെ സമ്പന്നമായ ചരിത്രമാണ് ഗുജറാത്തിനുള്ളത്. മഹാന്മാരായ ജൈന സന്ന്യാസികളായ ആചാര്യ ഹേമചന്ദ്ര, ആചാര്യ ശീൽ ഗുൺ സൂരി, ശ്രീമദ് രാജാചന്ദ്ര, കനാജി സ്വാമി എന്നിവർക്ക് ജന്മം നൽകിയ ദേശമാണിത്.

ജൈനമതത്തിനു നിർണായകമായ സ്വാധീനമുണ്ടായിരുന്ന ഇടങ്ങളിലൊന്നാണു കത്തിയവാഡ്. ജന്മദേശത്തു നിലനിന്നിരുന്ന ജൈനമതപരിസരങ്ങൾ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ മാതാവ് പുത്‌ലീബായിക്ക് ജൈനമതത്തോടുണ്ടായിരുന്ന അടുപ്പം, ജൈനചിന്തകനായ രാജാചന്ദ്രയുമായുള്ള സൗഹൃദം എന്നിവയും ഗാന്ധിയെ സ്വാധീനിച്ചിട്ടുണ്ട്.

സാധാരണജനങ്ങൾക്കായി ജൈനമതം അനുശാസിക്കുന്ന അഞ്ചുവ്രതങ്ങളും ഗാന്ധി ഉന്നതമായ തലത്തിൽ ഉൾക്കൊണ്ടു. അഹിംസ, സത്യം, അസ്തേയം, അപരിഗ്രഹം, ബ്രഹ്മചര്യ എന്നിവയാണ് അവ. ഇവയ്ക്കെല്ലാം ഉപരിയായി ഗാന്ധിയെ ഒരു യഥാർഥ ജൈനൻ എന്ന നിലയിൽ നാം കണക്കാക്കുന്നത് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ധീരതയെ പരിഗണിക്കുമ്പോഴാണ്. ഭീരുവായ ഗാന്ധിയെ നമുക്ക് ഒരു സാഹചര്യങ്ങളിലും കാണാൻ സാധിക്കുകയില്ല. ആയുധമില്ലാത്ത ധീരനായ വ്യക്തിയായിരുന്നു ഗാന്ധി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ലളിതജീവിതവും വേഷവും ജൈനമതത്തിന്റെ സ്വാധീനം വിളിച്ചോതുന്നതാണ്.

ജൈനമതത്തിലെ പഞ്ചമഹാവ്രതങ്ങൾ ഗാന്ധിയെ ഏറെ സ്വാധീനിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതോടൊപ്പം ത്രിരത്നങ്ങൾ എന്ന മഹത്തായ ജൈനമതതത്ത്വവും അദ്ദേഹത്തെ സ്വാധീച്ചിട്ടുണ്ട്. ഗാന്ധി പറയുന്നു:" ലോകത്തിൽ ജൈനമതത്തോളം ആഴത്തിലും വ്യവസ്ഥാപിതമായും അഹിംസയെ ജീവിതത്തിലെ അതിന്റെ പ്രായോഗികത ഉൾക്കൊണ്ടുകൊണ്ട് വിശദീകരിച്ചിട്ടുള്ള മറ്റൊരു മതവുമില്ല". ഭഗവാൻ മഹാവീരനെ അഹിംസയുടെ ഏറ്റവും വലിയ അധികാരി എന്ന നിലയിൽ ആദരിക്കാമെന്നു തനിക്ക് ഉറപ്പുണ്ടെന്നും ഗാന്ധി പറയുന്നു.

ക്രിസ്തുമതത്തിന്റെ സ്വാധീനം

ഗാന്ധിജി വിശുദ്ധ ബൈബിൾ പരിചയപ്പെടുന്നത് ഇംഗ്ലണ്ടിൽ വച്ചാണ്. 'പുതിയനിയമം' ഗാന്ധിയെ സ്വാധീനിച്ചു. ഗാന്ധിയുടെ അഭിപ്രായത്തിൽ 'പുതിയനിയമ'ത്തിലെ ഗിരിപ്രഭാഷണം ഹൃദയത്തിലേക്കു നേരിട്ടു പ്രവേശിക്കുകയാണു ചെയ്തത്. ഗാന്ധിജി അതിനെ ഭഗവദ്ഗീതയുമായി താരതമ്യപ്പെടുത്തി. ബൈബിളിലെ "ഞാൻ നിങ്ങളോടു പറയുന്നത് ദുഷ്ടനോട് ചെറുത്തുനിൽക്കരുത്, നിന്റെ ഒരു കരണത്തടിക്കുന്നവനു മറുകരണം കൂടി കാണിച്ചുകൊടുക്കുക, നിന്നോടു വ്യവഹരിച്ച് നിന്റെ വസ്ത്രം കൈവശപ്പെടുത്താൻ ശ്രമിക്കുന്നവനു നിന്റെ മേൽവസ്ത്രംകൂടി നൽകുക" എന്നീ വരികൾ അളവില്ലാത്തവിധം തന്നെ ആഹ്ലാദിപ്പിച്ചുവെന്നും ശാമൾ ഭട്ടിന്റെ 'ഒരു മൊന്ത വെള്ളം ചോദിക്കുന്നയാൾക്ക് നിറയെ ഭക്ഷണം കൂടി നൽകൂ' എന്ന വരികൾ തന്റെ മനസ്സിലേക്ക് എത്തിച്ചുവെന്നും ഗാന്ധി പറയുന്നു. ഗാന്ധിജിയുടെ ചെറുപ്പമാർന്ന മനസ്സ് ഭഗവദ്ഗീതയെയും 'ലൈറ്റ് ഓഫ് ഏഷ്യ'യെയും ഗിരിപ്രഭാഷണത്തെയും താരതമ്യപ്പെടുത്തി. ത്യാഗമാണ് മതത്തിന്റെ ഏറ്റവും ഉയർന്ന രൂപമെന്നു ഗാന്ധിക്ക് ബോധ്യമായി. തന്നിൽ ഗൗരവമായ മാറ്റങ്ങൾ വരുത്തിയ ലോകത്തിലെ മഹാനായ ഗുരുവിന്റെ സ്ഥാനമാണ് ക്രിസ്തുവിന് തന്റെ ഹൃദയത്തിലുള്ളതെന്നു ഗാന്ധി ഊന്നിപ്പറയുന്നു. ഗിരിപ്രഭാഷണമാണ് യേശുവിനെ തനിക്ക് പ്രിയപ്പെട്ടവനാക്കി മാറ്റിയതെന്നു ഗാന്ധി പലപ്പോഴും വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ

യേശുദേവൻ ഗാന്ധിക്ക് ആരായിരുന്നു? അദ്ദേഹം പറയുന്നു: "മാനവരാശിയുടെ ഏറ്റവും വലിയ ഗുരുവാണ് യേശു." ഗാന്ധിയെ യേശുവിലേക്ക് ആകർഷിച്ചത് അദ്ദേഹത്തിന്റെ സഹനജീവിതം തന്നെയായിരുന്നു. മറ്റുള്ളവർക്കു വേണ്ടിയുള്ള സഹനം ഗാന്ധി ലോകത്തിനു നൽകിയ സന്ദേശങ്ങളുടെ ആധാരശിലകളിലൊന്നായിത്തന്നെ പിന്നീടു മാറി. ഗാന്ധിയുടെ സത്യഗ്രഹസമരത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനം സത്യം, അഹിംസ, സ്വയംസഹനം അഥവാ തപസ്യ എന്നീ മൂന്നു തത്ത്വങ്ങളാണ്. ഈ മൂന്നു തത്ത്വങ്ങളും അദ്ദേഹം ക്രിസ്തുവിന്റെ ജീവിതത്തിൽ കണ്ടെത്തി. അതിൽത്തന്നെ തപസ്യ അഥവാ മറ്റുള്ളവർക്കുവേണ്ടിയുള്ള സഹനം, അല്ലെങ്കിൽ ത്യാഗം എന്ന ക്രിസ്തുദർശനം ഗാന്ധിയെ ഏറെ ആകർഷിച്ചു. ഗാന്ധി വ്യക്തമാക്കുന്നു: " യേശുവിന്റെ ഉദാഹരണം, അഥവാ സഹനം എന്നത് എന്റെ അഹിംസയിലുള്ള ഒരിക്കലും നശിക്കാത്ത വിശ്വാസത്തിൽ ഉൾച്ചേർന്നിരിക്കുന്നു. എന്റെ എല്ലാ പ്രവൃത്തികളെയും അത് നിയന്ത്രിക്കുന്നു. ലൗകികവും ഐഹികവുമായ എല്ലാറ്റിനേയും." സത്യഗ്രഹികളുടെ രാജകുമാരൻ എന്നാണ് ഗാന്ധി യേശുവിനെ വിശേഷിപ്പിക്കുന്നത്.

ഇസ്‌ലാമിന്റെ സ്വാധീനം

ഇസ്‌ലാം എന്ന വാക്കിന്റെ അർഥം സമാധാനം എന്നാണ്. തോമസ് കാർലേ രചിച്ച 'ഹീറോസ് ആൻഡ് ഹീറോ വർഷിപ്പ്' ലണ്ടനിൽ വച്ചാണ് ഗാന്ധി വായിക്കുന്നത്. ഗാന്ധി എഴുതുന്നു: "പ്രവാചകനെ വീരയോദ്ധാവായി അവതരിപ്പിക്കുന്ന അധ്യായത്തിൽനിന്നാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ മഹത്ത്വം, ധീരത, കഠിനമായ ജീവിതം എന്നിവയെക്കുറിച്ചുള്ള അറിവ് എനിക്ക് ലഭിച്ചത്. വിശുദ്ധ ഖുർആൻ മുന്നോട്ടുവയ്ക്കുന്ന ചൂഷണരഹിതമായ വ്യവസ്ഥിതി, നീതി, അനുകമ്പ എന്നിവയും ഗാന്ധിയെ സ്വാധീനിച്ചു. ഇസ്‌ലാം ജാതിവ്യവസ്ഥയ്ക്ക് എതിരാണ്. ഖുർആന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ജീവിതലക്ഷ്യം എന്നത് വ്യക്തിയുടെ സന്തോഷവും ക്ഷേമവുമാണ്. ഇസ്‌ലാം സഹിഷ്ണുതയെപ്പറ്റിയും സാർവലൗകികസ്നേഹത്തെക്കുറിച്ചും പഠിപ്പിക്കുന്ന മതംകൂടിയാണ്.

നമുക്കു പരിശോധിക്കാം

വിവിധ മതങ്ങൾ ഗാന്ധിയുടെ ജീവിതത്തിൽ ചെലുത്തിയ സ്വാധീനങ്ങൾ എന്തെല്ലാം? കൂട്ടായി ചർച്ചചെയ്ത് റിപ്പോർട്ട് തയാറാക്കുക.

ഗാന്ധിയിൽ ലണ്ടൻജീവിതം വരുത്തിയ മാറ്റങ്ങൾ

- സ്വന്തം താൽപ്പര്യപ്രകാരമുള്ള സസ്യാഹാരത്തിന്റെ തിരഞ്ഞെടുപ്പ്
- ഇംഗ്ലീഷ് ഭാഷാപരിജ്ഞാനം
- എഴുത്ത്, പ്രസിദ്ധീകരണം എന്നിവയിലുള്ള കഴിവിന്റെ വികാസം
- സംഘടനാപ്രവർത്തനവും രീതികളും സ്വായത്തമാക്കി.
- പുരോഗമനപ്രസ്ഥാനങ്ങളുമായുള്ള ബന്ധം

- വിവിധ മതഗ്രന്ഥങ്ങളുമായുള്ള പരിചയം
- ആത്മീയതയിലുള്ള അറിവ്
- അഭിഭാഷകനായത്
- ഇംഗ്ലീഷ്, ലാറ്റിൻ, ഫ്രഞ്ച്, യന്ത്രശാസ്ത്രം, രസതന്ത്രം, ഊർജതന്ത്രം, ചരിത്രം, ഭൂമിശാസ്ത്രം, ഗണിതശാസ്ത്രം എന്നീ വിഷയങ്ങളിൽ ലണ്ടൻ യൂണിവേഴ്സിറ്റി പരീക്ഷകളിൽ വിജയം.
- കൃത്യനിഷ്ഠ
- നിത്യജീവിതത്തിൽ ഡയറിയെഴുതുന്ന ശീലം
- സിഡ്നി ജെയിംസ് വെബ്, ജോർജ് ബെർണാഡ് ഷാ എന്നീ എഴുത്തുകാരുമായുള്ള സമ്പർക്കം.
- തത്ത്വചിന്തകരായ എഡ്വേഡ് കാർപെന്റർ, മാഡം ബ്ലവട്സ്കി, ആനി ബസന്റ് എന്നിവരുമായുള്ള പരിചയം.

നമുക്കു ചെയ്യാം

ഇംഗ്ലണ്ടിലെ കാലം ഗാന്ധിജിയുടെ ജീവിതത്തിൽ വരുത്തിയ മാറ്റങ്ങളിൽനിന്ന് ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ട അഞ്ചെണ്ണം തിരഞ്ഞെടുത്ത് ഒന്നുമുതൽ അഞ്ചു വരെ സ്ഥാനം നൽകുക. കൂട്ടായി ചർച്ചചെയ്ത് ക്ലാസിൽ അവതരിപ്പിക്കുക.

മോഹൻദാസ് കരംചന്ദ് ഗാന്ധിയിൽനിന്ന് മഹാത്മാവിലേക്കുള്ള ഗാന്ധിയുടെ പരിവർത്തനം നിരവധി സ്വാധീനങ്ങളുടെ ആകത്തുകയാണ്. ഇന്ത്യയുടെ സാംസ്കാരിക പാരമ്പര്യം, നാഗരികത, കുടുംബപശ്ചാത്തലം, കുട്ടിക്കാലത്തെയും സ്കൂളിലെയും അനുഭവങ്ങൾ, മൂന്നുവർഷത്തെ ലണ്ടൻജീവിതം എന്നിവ അവയിൽ ചിലതാണ്. ഗാന്ധി തുടക്കത്തിൽ ലജ്ജാശീലത്തിന് ഉടമയായിരുന്നു. എന്നാൽ തന്റെ ലജ്ജാശീലം ലണ്ടൻ ജീവിതത്തിനിടെ പുതിയ കാര്യങ്ങൾ പഠിക്കുന്നതിന് അദ്ദേഹത്തിനു തടസ്സമായില്ല. ചർച്ചകളിലും സാമൂഹികപ്രവർത്തനങ്ങളിലും അദ്ദേഹം ഉത്സാഹത്തോടെയും വലിയ താൽപ്പര്യത്തോടെയും പങ്കെടുത്തു.

നമുക്കു പരിശോധിക്കാം

എം.കെ. ഗാന്ധിയുടെ ജീവിതം രൂപാന്തരപ്പെടുത്തുന്നതിൽ വിവിധ സ്വാധീനങ്ങളും അതുളവാക്കിയ ഫലങ്ങളും ചർച്ചചെയ്യുക.

എം.കെ. ഗാന്ധി അഭിഭാഷകനായി ഇന്ത്യയിൽ

മോഹൻദാസ് കരംചന്ദ് ഗാന്ധി 1891 ജൂൺ 12 ന് ഇന്ത്യയിലേക്കു തിരിച്ചു. നാട്ടിലെത്തിയ അദ്ദേഹത്തെ കാത്തിരുന്ന ആദ്യ ആഘാതം അമ്മയുടെ മരണവാർത്തയായിരുന്നു. ബോംബേ ഹൈക്കോടതിയിൽ അദ്ദേഹം അഭിഭാഷകനായി 1892 മെയ്മാസത്തിൽ എൻറോൾ ചെയ്തു. എന്നാൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആദ്യത്തെ കേസ് പരാജയമായി. രാജ്കോട്ടിലേക്കു മടങ്ങിയ അദ്ദേഹം അവിടെ സഹോദരൻ ലക്ഷ്മീദാസിനെ സഹായിക്കാൻ തുടങ്ങി. പൊളിറ്റിക്കൽ ഏജന്റ് ഇ.ബി.കെ. ഒലിവന്റിന്റെ അടുത്ത് ഒരു ശുപാർശ ചെയ്യാൻ ഇക്കാലത്ത് സഹോദരൻ അദ്ദേഹത്തോട് ആവശ്യപ്പെട്ടു. ഗാന്ധിക്ക് അദ്ദേഹത്തെ ലണ്ടനിൽ വച്ച് പരിചയവുമുണ്ടായിരുന്നു. എന്നാൽ ഗാന്ധിയോട് ഒലിവന്റ് കോപിക്കുകയും

ജ്യേഷ്ഠൻ കുറ്റക്കാരനാണെന്ന് രോഷത്തോടെ വ്യക്തമാക്കുകയും ചെയ്തു. തന്നെ സ്വാധീനിക്കാൻ ശ്രമിച്ചതിനു ഗാന്ധിയെ ഒലിവന്റ് അപമാനിച്ചു. ഈ സംഭവത്തിനുശേഷം വ്യക്തിപരമായ കാര്യങ്ങൾക്കായി ഒരാൾക്കുവേണ്ടിയും സൗഹൃദങ്ങൾ ദുരുപയോഗപ്പെടുത്തില്ലെന്ന തീരുമാനം അദ്ദേഹം കൈക്കൊണ്ടു. ഇന്ത്യയിലെ ജീവിതത്തിൽ ഗാന്ധി തികച്ചും അസംതൃപ്തനായിരുന്നു. ഇന്ത്യക്കു പുറത്തുപോവാൻ അദ്ദേഹം ആഗ്രഹിച്ചു. ഇക്കാലയളിൽ ദക്ഷിണാഫ്രിക്കയിലെ ദാദാ അബ്ദുള്ള ആൻഡ് കമ്പനിയിൽനിന്ന് അദ്ദേഹത്തിന് ഒരു ജോലിവാഗ്ദാനം ലഭിച്ചു. ഒരു വർഷമായിരുന്നു കാലാവധി. ഈ വാഗ്ദാനം സ്വീകരിച്ച് 1893-ൽ 24-ാം വയസ്സിൽ ഗാന്ധി ദക്ഷിണാഫ്രിക്കയിലേക്കു യാത്രതിരിച്ചു.

ഗാന്ധിയെ സ്വാധീനിച്ച ഇന്ത്യൻ വ്യക്തിത്വങ്ങൾ

ശ്രീമദ് രാജാചന്ദ്രാ (റായ്ചന്ദ്)

ജൈനതത്ത്വചിന്തകനായ ശ്രീമദ് രാജാചന്ദ്ര ഗാന്ധിയുടെ ഏറ്റവും അടുത്ത സുഹൃത്തുക്കളിലൊരാളായിരുന്നു. ജൈനതത്ത്വങ്ങളിൽ അഗാധമായ പാണ്ഡിത്യമുള്ള പ്രതിഭയാണ് റായ് ചന്ദ്ബായി എന്നറിയപ്പെട്ടിരുന്ന ശ്രീമദ് രാജാചന്ദ്ര. ഇംഗ്ലണ്ടിൽനിന്നു മടങ്ങിയെത്തിയ ഗാന്ധി അദ്ദേഹവുമായി കൂടിക്കാഴ്ച നടത്തി. സവിശേഷസ്വഭാവത്തിനുടമയായ അദ്ദേഹം ശതാവധാനി (ഒരേസമയം നൂറിലേറെ കാര്യങ്ങളിൽ ഇടപെടാനുള്ള കഴിവ്) എന്നും അറിയപ്പെട്ടിരുന്നു. ധർമശാസ്ത്രാദികളിൽ അദ്ദേഹത്തിന് അഗാധമായ പാണ്ഡിത്യമുണ്ടായിരുന്നു. റായ്ചന്ദിന്റെ പ്രസംഗങ്ങളിലൂടെയും മതത്തെക്കുറിച്ചും ഈശ്വരനെക്കുറിച്ചുമുള്ള ലേഖനങ്ങളിലൂടെയുമാണ് ഗാന്ധിക്ക് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആത്മീയമായജ്ഞാനത്തെ തിരിച്ചറിയാൻ കഴിഞ്ഞത്. ഈശ്വരനെ മുഖാമുഖം കാണുന്നതിനുള്ള തീവ്രമായ ആഗ്രഹത്തെക്കുറിച്ചും ആത്മസാക്ഷാൽക്കാരത്തെക്കുറിച്ചും ഗാന്ധി റായ്ചന്ദുമായി ചർച്ചകൾ നടത്തി. ദക്ഷിണാഫ്രിക്കയിലായിരിക്കെ അദ്ദേഹം തന്റെ ആത്മീയപ്രതിസന്ധികളെക്കുറിച്ചും സംശയങ്ങളെക്കുറിച്ചുമുള്ള ഒരു ചോദ്യാവലിതന്നെ രാജാചന്ദ്രയ്ക്ക് അയച്ചുകൊടുത്തു. 27 ചോദ്യങ്ങൾ അടങ്ങുന്ന ഗാന്ധിയുടെ കത്തിന് രാജാചന്ദ്ര ഉചിതവും അദ്ദേഹത്തിന്റെ സംശയങ്ങൾ ദൂരീകരിക്കുന്നതുമായ ഉത്തരങ്ങൾ നൽകുകയും ചെയ്തു. തന്നിലെ ആത്മീയതയുടെ വളർച്ചയിൽ റായ്ചന്ദിന്റെ പങ്കിനെപ്പറ്റി ഗാന്ധിജി ആത്മകഥയിൽ എടുത്തുപറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.

ഗോപാലകൃഷ്ണ ഗോഖലെ

ഗോഖലെയെ തന്റെ രാഷ്ട്രീയഗുരു എന്ന നിലയിൽ ഗാന്ധിജി അംഗീകരിച്ചിരുന്നു. തന്റെ ഇളയ സഹോദരൻ എന്ന നിലയിലാണ് ഗോഖലെ ഗാന്ധിയെ നോക്കിക്കണ്ടത്. ഗോഖലെയുടെ പ്രവർത്തനശൈലി ഗാന്ധിജിയെ വലിയ തോതിൽ സ്വാധീനിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഗാന്ധിജിയുടെ അഭിപ്രായത്തിൽ ഗോഖലെയുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ കണ്ടുനിൽക്കുന്നതു തന്നെ ഒരു വിദ്യാഭ്യാസമാണ്. ഒരു മിനിറ്റ് പോലും പാഴാക്കാതെ അദ്ദേഹം തന്റെ രാജ്യത്തെ മനുഷ്യർക്കായി സേവനങ്ങളിലേർപ്പെട്ടു. ഇന്ത്യയിലെ ദാരിദ്ര്യത്തെക്കുറിച്ച് അദ്ദേഹം ഏറെ ആകുലനായിരുന്നു. സ്വാതന്ത്ര്യമെന്ന ഗോഖലെയുടെ ആദർശം ഗാന്ധിയെ ഏറെ ആകർഷിക്കുകയുണ്ടായി. പൊതുവിൽ പറഞ്ഞാൽ, ഗോഖലെയുടെ വ്യക്തിത്വം, ജീവിതശൈലി, പ്രായോഗികജ്ഞാനം, ലാളിത്യം എന്നിവ ഗാന്ധിയെ ആഴത്തിൽ സ്വാധീനിക്കുകയും തന്റെ വ്യക്തിത്വം രൂപപ്പെടുത്തുന്നതിൽ ഏറെ സഹായിക്കുകയും ചെയ്തു.

സംഗ്രഹം

- ലണ്ടനിൽവച്ച് എം. കെ. ഗാന്ധി വിവിധ മതങ്ങളുടെ വിശുദ്ധഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെ അസംഖ്യം പുസ്തകങ്ങൾ വായിക്കുകയുണ്ടായി.
- വിവിധ ചിന്തകരോടും എഴുത്തുകാരോടും സാമൂഹികപ്രവർത്തകരോടും ലണ്ടനിൽവച്ച് എം.കെ. ഗാന്ധി നിരവധി ചർച്ചകൾ നടത്തുകയും ഇത് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ബൗദ്ധികവികാസത്തിന് ഏറെ സഹായകമാവുകയും ചെയ്തു.
- ലണ്ടനിൽവച്ച് പുരോഗമനചിന്തകളോടും പ്രസ്ഥാനങ്ങളോടും ഗാന്ധി സമ്പർക്കത്തിലേർപ്പെടുകയുണ്ടായി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആന്തരികമായ രൂപാന്തരത്തിൽ ഇതു നിർണായക ഘട്ടമായിരുന്നു.
- എം.കെ. ഗാന്ധി ആന്തരികമായ കരുത്തു നേടിയതും ദൃഢവിശ്വാസങ്ങൾ വികസിപ്പിച്ചെടുത്തതും തന്റെ രൂപാന്തരത്തിന്റെ ആദ്യഘട്ടമായ ഈ കാലത്താണ്.

എനിക്കു കഴിയും

- ഗാന്ധിയുടെ വ്യക്തിത്വം രൂപപ്പെടുത്തുന്നതിൽ കുടുംബപശ്ചാത്തലവും മാതാപിതാക്കളും എങ്ങനെ സ്വാധീനിച്ചു എന്നു വിശദീകരിക്കുക.
- ഗാന്ധിയുടെ ആദ്യകാല ജീവിതാനുഭവങ്ങളിലെ സത്യത്തിന്റെയും അഹിംസയുടേയും പങ്ക് വരച്ചു കാട്ടുക.
- എം.കെ. ഗാന്ധിയുടെ കുട്ടിക്കാലവും വിദ്യാർഥിജീവിതവും വിശകലനം ചെയ്യുക.
- ലണ്ടൻ ജീവിതത്തിലെ വിവിധ അനുഭവങ്ങൾ ചർച്ചചെയ്യുക. അവ എം.കെ. ഗാന്ധിയിൽ ഉണ്ടാക്കിയ ഫലങ്ങൾ എന്തെല്ലാമെന്നു തിരിച്ചറിയുക.
- ലജ്ജാശീലം മറികടക്കുന്നതിനും നേതൃഗുണങ്ങൾ വളർത്തിയെടുക്കുന്നതിനും ലണ്ടൻ വെജിറ്റേറിയൻ സൊസൈറ്റി എം.കെ. ഗാന്ധിയെ എങ്ങനെയാണ് സഹായിച്ചത് എന്നു വിവരിക്കുക.
- എം.കെ. ഗാന്ധിയുടെ രൂപാന്തരത്തിന് സഹായകമായ വിവിധ ഘടകങ്ങളും അവയുടെ സ്വാധീനങ്ങളും വിലയിരുത്തുക.
- ഗാന്ധിയെ വിവിധ മതങ്ങൾ എപ്രകാരമാണ് സ്വാധീനിച്ചതെന്നും അവയുണ്ടാക്കിയ ഫലങ്ങൾ എന്തെന്നും തിരിച്ചറിയുക.
- ഗോപാലകൃഷ്ണ ഗോഖലെയും രാജാചന്ദ്രയും എം. കെ. ഗാന്ധിയെ സ്വാധീനിച്ചതെങ്ങനെയെന്നു വിവരിക്കുക.

വിലയിരുത്തൽ ചോദ്യങ്ങൾ

1. ഇന്ത്യയുടെ സവിശേഷമായ സാംസ്കാരവും സമ്പന്നമായ പൈതൃകവും മോഹൻദാസ് കരംചന്ദ് ഗാന്ധിയിൽ നിന്നു മഹാത്മാഗാന്ധിയിലേക്കുള്ള രൂപാന്തരത്തിൽ നേരിട്ടു സ്വാധീനം ചെലുത്തിയിട്ടുണ്ട് –വിലയിരുത്തുക.
2. ഒരു വ്യക്തിയുടെ കുടുംബപശ്ചാത്തലം, മാതാപിതാക്കൾ, അടുത്ത ബന്ധുക്കൾ, സുഹൃത്തുക്കൾ, സംസ്കാരം, മതം,വിദ്യാഭ്യാസം, ജീവിക്കുന്ന കാലം എന്നിവ ആ വ്യക്തിയുടെ സ്വഭാവരൂപീകരണത്തിൽ വലിയ സ്വാധീനം ചെലുത്തുന്നുണ്ട്. ഗാന്ധിജിയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഇത് അസാധാരണവും പ്രസക്തവുമാണ്– വിലയിരുത്തുക.
3. ഗാന്ധി ആത്മകഥയിൽ എഴുതുന്നു: " ഇത് അഹിംസയിൽ എനിക്കൊരു സാധനാപാഠമായിരുന്നു. അന്ന് എനിക്കതിൽ അച്ഛനു മകനോടുള്ള സ്നേഹത്തിൽ കവിഞ്ഞ് ഒന്നും വായിച്ചെടുക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. എന്നാൽ ഇന്ന് അതു ശുദ്ധമായ അഹിംസയായിരുന്നുവെന്ന് എനിക്കറിയാം". ഈ സംഭവം ഏതെന്നു തിരിച്ചറിയുക, നിങ്ങളുടെ ജീവിതത്തിൽ ഇതൊരു സാധനാപാഠമാകുന്നതെങ്ങനെയെന്നു വ്യക്തമാക്കുക.
4. മോഹൻദാസിന്റെ ജീവിതത്തിൽ രാജാ ഹരിശ്ചന്ദ്രനും ശ്രവണനും, മാതൃകകളും പരിശുദ്ധമായ ജീവിതം നയിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രചോദനവുമായിത്തീർന്നു. ഇവരുടെ സ്വാധീനം ഗാന്ധിയുടെ ജീവിതത്തിലും ചിന്തകളിലും എങ്ങനെയാണ് പ്രതിഫലിച്ചത്?
5. മോഹൻദാസ് വിദ്യാർഥിയായിരിക്കുമ്പോൾത്തന്നെ തന്റെ അടിസ്ഥാനതത്ത്വങ്ങളിൽ വിട്ടുവീഴ്ചയ്ക്ക് തയാറായിരുന്നില്ല എന്നത് കെറ്റിൽ സംഭവം കാട്ടിത്തരുന്നു. മി. ഗിൽസിന്റെ സ്കൂൾ പരിശോധനയുമായി ബന്ധപ്പെടുത്തി ഇക്കാര്യം വിവരിക്കുക.
6. "ഗാന്ധി അമ്മയ്ക്കു നൽകിയ പ്രതിജ്ഞ പാലിക്കുന്നതിനായി മാംസാഹാരം വർജിച്ചു. എന്നാൽ എന്റെ നിലപാടു ഇക്കാര്യത്തിൽ വ്യത്യസ്തമാണ്, എന്റെ മാംസവർജനം അമ്മയ്ക്ക് ഭ്രാന്ത് പിടിപ്പിക്കുന്ന ഒന്നായി. കാരണം ഞാൻ നശിക്കുമെന്ന് അമ്മ ചിന്തിച്ചു." ലണ്ടൻ വെജിറ്റേറിയൻ സൊസൈറ്റിയുടെ വാർഷികയോഗത്തിൽ 1931 നവംബർ 20ന് ഹെൻറി സാൾട്ട് നടത്തിയ പ്രസംഗത്തിൽനിന്നുള്ള പരാമർശമാണ് മുകളിൽ നൽകിയിരിക്കുന്നത്. ഗാന്ധി എപ്രകാരമാണ് സസ്യാഹാരത്തിന്റെ സന്ദേശവാഹകനായതെന്നു വിശദീകരിക്കുക.
6. സസ്യാഹാരപ്രസ്ഥാനം ഗാന്ധിജിയെ എപ്രകാരം സ്വാധീനിച്ചു എന്നു വിശകലനം ചെയ്യുക.
7. "ഹിന്ദുമതത്തിൽക്കൂടിയാണ് ഞാൻ ക്രിസ്തുമതത്തെയും ഇസ്‌ലാം മതത്തെയും ആദരിക്കാൻ പഠിച്ചത്." ഹിന്ദുമതത്തിലെ മൂല്യങ്ങൾ എം.കെ. ഗാന്ധിയെ സ്വാധീനിച്ചതെങ്ങനെയെന്നു വിലയിരുത്തുക.